ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་ནུར་བཀོལ།

ནུར་བཀོལ་མཛད་པ་པོ། ༄སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེ།

༄༅། །ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་ཚིག་འགྲེལ་ཟུར་བཀོལ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

མཛད་པ་པོ།

༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེ།

THRANGU VAJRAVIDYA EBOOKS

VAJRA VIDYA INSTITUTE LIBRARY
Khajuhi, P.O. Sarnath 221007, Varanasi, U.P. India
Phone: 00-91-542-2595744, 2595748
Email: vvlibrary48@yahoo.in
www.vajravidya.org
www.rinpoche.com
* * * * * * * *

THRANGU VAJRAYANA BUDDHIST CENTRE
RM 912, 9/F., Wah Shing Centre, 11-13 Shing Yip St.,
Kwun Tong, Hong Kong
Phone: (852)2760 8381,
Email: info@thranguhk.org
www.thranguhk.org

Ebook prepared by Chimi Jinpa for
www.dharmaebooks.org

དཀར་ཆག

པར་སྐྲུན་གསལ་བཤད། V

ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་ཚིག་འགྲེལ་ཟུར་བཀོལ། 01

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་པ། 31

སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ། 88

སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ། 112

སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། 128

སྐབས་ལྔ་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། 191

སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། 223

སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། 225

སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པ། 229

པར་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ལ་སྔོན་བྱོན་འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་རྒྱས་བསྡུས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་མཛད་ཡོད། དུས་ཕྱིས་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་པ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ས་བཅད་སྣང་བྱེད་སྒྲོན་མེ་དང་། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཐུན་བཅས་མཛད་ཅིང་། དེའི་སློབ་མ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྗེ་གྲགས་པ་སེངྒེས་གསང་ཕུར་བྱོན་ཏེ། འཇམ་དབྱངས་ཤཱཀ་གཞོན་པ་དང་བློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་ལ་ཡར་ཕྱིན་གསན་པས་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་རྒྱས་ཏེ། ཡར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་མཛད་པ། རྗེ་ཀརྨ་ཕྲིན་ལས་པས་དྲི་ལན་རྣམ་ཐར་དོན་བསྡུས་ལས་གསུངས། དེ་ནས་ཀརྨ་པ་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱས་འགྲེལ་ཐུགས་རྩོམ་གནང་། དེའི་སློབ་མའི་མཆོག་གྱུར་རྗེ་བཙུན་ཀརྨ་ཕྲིན་ལས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་བསྡུས་སྣང་བྱེད་སྒྲོན་མེ་དང་། ཀརྨ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྒྱས་འགྲེལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྒྲོན་གྱིས་ལེགས་བཤད་དང་སྦྱར་ཏེ། གཞུང་ཚིག་མཐའ་དག་དོན་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཏུ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྦྱོར་ཊཱི་ཀ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྒྲོན་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད། དེ་ནས་ཀརྨ་པ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཞར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་གསུང་རྩོམ་གནང་སྟེ། ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྨོངས་མུན་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུར་གྱུར། རྗེ་དེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཞྭ་དམར་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་རྗེ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཉུང་ངུར་

བསྡུས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། གཞན་ཡང་འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་། ཤེར་ཕྱིན་ལུང་ལ་འཇུག་སྒོ། འཇིོ་སྣར་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་ཕྱིན་ཊཱི་ཀ ཁྲོ་ཕུ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལུང་གི་སྙེ་མ་དང་། ལུང་སྙེའི་ཟུར་འདེབས་མཐོང་ལམ་སྟོང་ཐུན། ཕར་ཕྱིན་ལྟ་བ་ངན་སེལ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པའི་དོན་བདུན་ཅུའི་གཞུང་གི་མཚམས་འབྱེད་ཤེར་ཕྱིན་ལྡེ་མིག། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སོགས་རང་ལུགས་ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་པ་ཆེས་མང་པོ་བཞུགས་ཀྱང་མཚན་སྨོས་འདི་ཙམ་གྱིས་འཐུས་པར་བྱས་སོ།།

སྐབས་སུ་བབ་པའི་གླེང་བྱ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བླ་ན་མཆིས་པ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་ཀརྨ་བློ་གྲོས་རིང་ལུགས་སྨྲ་བའི་སེང་གེའམ། ༧སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་ཚིག་འགྲེལ་ཟུར་བཀོལ་དུ་མཛད་པ་འདི་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ངེས་སུ་དམིགས་ཏེ། ད་ལམ་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔར་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དང་སྟབས་བསྟུན་འདི་ག་ཝཱ་ཎ་བཛྲ་བིད་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་འགྲོ་གྲོན་བཏང་སྟེ་པར་སྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་པ་ལགས།

འཕགས་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཝཱ་ར་ཎ་སཱི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས། བཛྲ་བིདྱཱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དགེ་སློང་ཚེ་རིང་པས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཟླ་༨ ཚེས་༡༥ ལ།

༄༅། །ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་ཚིག་འགྲེལ་ཟུར་བཀོལ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས།།
སྐྱེད་བྱེད་རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི།།
མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དྲི་མ་མེད་རྣམས་ལ།།
རྟག་ཏུ་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟེན།།

མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་བའི་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་ལ།།
བློ་གྲོས་གསར་བུ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད།།
རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས།།
རང་བཟོའི་བཅོས་སླད་མེད་པར་འགོད་པར་བྱ།།

དེའང་གནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་བསྟན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པས་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་བདུན་ཅུ་དང་བཅས་

པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་སྒོ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ཡང་ཉན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་གསུམ་ནི།

མགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ། སྤྲོས་ཏེ་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་འབྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ། ཚིག་ལ་འཆེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་རྣམས་སོ།།

རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ནི།

ཤཱ་རིའི་བུ། རབ་འབྱོར། བརྒྱ་བྱིན། ཡང་རབ་འབྱོར། བྱམས་པ། ཡང་རབ་འབྱོར། བརྒྱ་བྱིན། རབ་འབྱོར། བྱམས་པ། རབ་འབྱོར། ཀུན་དགའ་བོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲི་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་སོ།།

ཡུམ་རྒྱས་པ་དྲི་ཟའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་། ལྷ་ཡི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ཀླུ་ཡི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས།

འོན་ཀྱང་བོད་ལ་ཐལ་ཆེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི། ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་ཏེ།

སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ།༡ ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ།༢ ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ།༣ ཞེས་

རབ་ཁྲི་པ།༤ བརྒྱད་སྟོང་པ།༥ མདོ་སྡུད་པ་སྟེ་ཡུམ་དྲུག་༦དང་། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ།༡ ལྔ་བརྒྱ་པ།༢ སུམ་བརྒྱ་པ།༣ ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ།༤ ལྔ་བཅུ་པ།༥ སྒོ་ཉེར་ལྔ་པ།༦ ཀཽའུཤི་ཀས་ཞུས་པ།༧ རབ་རྩལ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པ།༨ ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ།༩ ཡི་གེ་གཅིག་པ།༡༠ ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སྟེ། ༡༡ སྲས་བཅུ་གཅིག་བཅས་སོ།།

དགོས་པ་ནི། དངོས་སུ་གསུངས་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་གྲོལ་བ་འདི་ལ་བལྟོས་དགོས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བརྒྱུད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་བསལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་མཐའ་གཉིས་ལ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྲོལ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ལས་གཙོ་བོ་ནི། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་དོ།།

དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་རྒྱ་འགྲེལ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ནི།

༡ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ༢ བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ། ༣ སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མ། ༤ སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན་བཅས་བཞི་ནི་ཉི་ཁྲི་དང་སྦྱར་བའི་

འགྲེལ་པ་བཞིའོ།། ༥ སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱན་སྣང་། ༦ ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་བརྒྱད་སྟོང་དཀའ་འགྲེལ་སྙིང་པོ་མཆོག ༧ ཨ་བྷ་ཡས་མཛད་པའི་གནད་ཀྱི་ཟླ་འོད་བཅས་གསུམ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་མོ།།༨ སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ༩ སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་སྡུད་འགྲེལ་རྟོགས་སླ། ༡༠ ཁ་ཆེ་རྣམ་ཤྲཱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་བཅས་གསུམ་ནི་སྡུད་པ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་མོ།། ༡༡ རྣམ་ཤྲཱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འབུམ་ཀྲུང་པ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་གཅིག ༡༢ ཇོ་བོ་སྨྲྀ་ཏི་ཛྙཱ་ནས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཉིས་དང་། ༡༣ སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ། ༡༤ སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། ༡༥ གསེར་གླིང་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། ༡༦ ཇོ་བོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མ། ༡༧ ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་བསྡུས་དོན། ༡༨ ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྡུས་དོན། ༡༩ རཏྣ་ཀཱིརྟིའམ་རིན་ཆེན་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྲགས་པའི་ཚ། ༢༠ ཨ་བྷ་ཡ་ཀཱ་རས་མཛད་པའི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན། ༢༡ བུདྡྷ་ཤྲཱིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཕྲེང་བ་བཅས་སོ།།

ཞར་ཕྱིན་བོད་དུ་དར་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བོད་དུ་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་ཡང་། སྤྱིར་འཕགས་ཡུལ་དུ་གང་བཞུགས་ཐམས་ཅད་བྱོན་པ་ལྟར་གྲགས་ཏེ། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་རྣངས་ཁམས་པ་གོ་ཆས་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ཐུགས་ལ་བཟུང་སྟེ་བོད་དུ་ལེགས་པར་བསྒྱུར། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཁྲག་མཚལ་དང་ར་དཀར་མོའི་འོ་མ་སྦྱར་ནས་བྲིས་པ་རེག་ཟིག་དམར་པོར་གྲགས་པ་སྟེ་བླ་འགྱུར་ཐུང་ངུ་དང་། ཡང་དབས་མཉྫུ་ཤྲཱི་དང་། ཉང་ཨིནྡྲ་ཝ་རོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནས་དཔེ་བླང་སྟེ་བསྒྱུར་བ་བཙན་པོའི་དབུ་སྐྲའི་གཞོབ་རམ་དང་ར་དཀར་མོའི་འོ་མ་ལ་སྦྱར་ནས་བྲིས་པ་རེག་ཟིག་སྔོན་པོར་གྲགས་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་བར་གྲགས། དེ་གཉིས་པོ་ནི་འགྲེས་རྐང་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱས་པས་བ་གོར་བཻ་རོ་ཙ་ནས་སླར་ཡང་ཞུ་ཆེན་མཛད་དེ། འགྲེས་རྐང་ཆད་པ་སོགས་བསབས། ཚིག་སྣ་བསྲིངས་ཏེ་བརྗོད་བདེ་བར་བསྒྱུར་པ་ཕྱུག་དཔེ་བཞུགས་སྟོད་ལས་འབུམ་ཤ་སྒྲོ་ཅན་དུ་གྲགས་པ་བླ་འགྱུར་འབྲིང་པོ་དང་། ཁྲི་རལ་གྱི་དུས་སུ་པཎྜི་ཏ་སུ་རེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ཀ་ཅོག་གཉིས་ཀྱིས་ཞུ་ཆེན་མཛད་པའི་བླ་འགྱུར་ཆེན་མོ་སོགས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་བྱུང་། དེ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་ངོ་།།

བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་པཎྜི་ཏ་གུ་ཎ་མི་ཏྲ་ལས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་གསན་ནས་བཤད་སྲོལ་གྱི་སྒོ་ཐོག་མར་བཏོད། ཇོ་བོ་

ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་ཞུ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྡིངས་པ། འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། ཕྱ་དར་སྟོན་པ་སོགས་ལ་བཤད་པ་བསྐུལ་བ་ལས་རྒྱ་ཆེན་དར་ཞིང་། ལྷག་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།

འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་གངས་འགྲམ་དུ།།
བློ་ལྡན་གང་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་བ།།
ཡི་གེ་སྒྲ་དང་ཤེས་བྱ་ལ།།
བློ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པ་འབྱུང་།།

ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་རྔོག་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་པཎྜི་ཏ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་ལས་ཞར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་མདོ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞུས། བལ་ཡུལ་ཕམ་ཐིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་བཞུགས་པའི་འབུམ་ལས་ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་ཅན་པ་བསབས་པ་སོགས་འགྱུར་བཅོས་དང་། མཚོན་རྟགས་རྒྱན་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བཅོས་དང་། གསར་འགྱུར་ཅི་རིགས་མཛད་ནས་བཤད་པའང་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་ཞར་ཕྱིན་བཤད་རྒྱུན་དང་། ཕྱི་འགྱུར་གྱི་བཤད་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བབས་པ། རྔོག་ལོའི་སློབ་མ་གྲུ་བོ་བཞི་ལས། ཞར་ཕྱིན་བཀའ་བབ་འབྲེ་ཤེས་རབ་འབར་གྱིས་བཤད་རྒྱུན་དེ་དག་གཅིག་དྲིལ་གྱི་སྒོལ་ཆེན་པོ་གཏོད་པ་ཨར་བྱང་ཆུབ་སེང་གེ

ལ་བརྒྱུད། དེ་ནས་རིམ་པར་གཡག་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་དང་། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་བཟུང་སྟེ། ཡབ་སྲས་དེ་དག་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མཐུ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བའི་བཤད་པའི་ཆུ་རྒྱུན་བཟང་པོ་མ་ཉམས་པར་རྒྱ་ཆེར་དར། ཡང་རྔོག་ལོའི་སློབ་མ་གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ཕྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་བཤད་སྲོལ་བཟང་པོ་རང་རྒྱུད་ཚུགས་པའང་བྱུང་བར་གྲགས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་བོད་གཉིས་ན་མང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྗེ་བཙུན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་ཚིག་འགྲེལ་རྣམས་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ནི།

དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པས་སྒྲིབ་པ་ན་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞི་ཡི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས་ངན་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་དཀྲིས་དང་བྲལ་བ་ན་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་སྟེ་གཉིས་སོ།།

ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།།

གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མིང་ཚིག་གི་

ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་སློབ་པ་རྣམས་ལ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་སུ་རུང་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི། ཡུམ་དྲུག་གི་མིང་ཅན་སོགས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལས་བཀའ་འམ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་མྱུར་བར་རྟོགས་ནུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས།

བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས།།
བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན།།

ཅེས་འབྱུང་བས།

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས། བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བསྒྱུར་ཅིང་ཞར་ལ་དཀའ་གནད་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་དང་། བཏགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལཀྐཱ་ར་ནཱ་མ་པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཤཱསྟྲ་ཀཱ་རི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་བྷི་ཞེས་སྨོས་ནས། པྲ་ཎི། དང་པོ་དང་། རབ་དང་། སོ་སོ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཛྙཱ་ན་སྟེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་བམ། རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་དོན་ཏོ། །པཱ་རམ་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་ཀྱང་ཡིན་ལ། དམ་པའང་ཡིན་ཅིང་མཆོག་གྱུར་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སྐབས་བབ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཕ་རོལ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པར་བཟུང་ནས། མི་ཏ་ནི་ཕྱིན་པའི་དོན་དང་། ཨུ་པ་དེ་ཤ་ནི་མན་ངག་དང་། ཤཱསྟྲ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་བསླབ་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་འཚོས་པ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ་ནི་མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པའོ། །ཨ་ལ་ངྐཱ་ར་ནི་རྒྱན། ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།།

མཚན་དོན་འདིར་མན་ངག་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་ལན་གཉིས་སུ་སྨོས་པས་བཟློས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཨུ་པ་དེ་ཤ་ནི་དོན་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་མན་ངག་སྟེ་ཚིག་ཉུང་ངུས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། སྦས་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་ལ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ་ནི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྔ་མ་ཐབས་དང་། ཕྱི་མ་ཐབས་བྱུང་དུ་བཞག་གོ །འདིར་རྒྱན་དུ་འཇོག་པ་ནི། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་གསལ་བའམ། གཉིས་ཀ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི།

རྒྱ་སྐད་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང་། བོད་སྐད་སྨོས་པའི་དགོས་པ་རྟོགས་པར་སླ་ལ། མཚན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི། མིང་ལས་དོན་དྲན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། མིང་དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་མིང་དེ་གླེགས་བམ་གྱི་དབུར་བཀོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བཙལ་སླ་བའི་ཆེད་དུའོ།།

གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་བྱེད་པ་ན་སྡེ་སྣོད་གར་གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱག་གི་ཡུལ་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདིར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གཏོགས་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཆོད་བརྗོད། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པ་དགོས་འབྲེལ། འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འོན་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མཆོད་བརྗོད་

ངག་གི་སྒོ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ཐོས་པ་ལས་དང་བ། དང་བ་ལས་གུས། གུས་པ་ལས་འཇུག །ཞུགས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དེའོ།།

དེ་ལྟར་དང་པོ་ཡུམ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལས། དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་བ་རྣམས་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀུན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་རིམ་པ་ཉེར་ཞི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་སུ་འཁྲིད་པར་མཛད་པའི་ཡུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྦྱར་ལ། དང་ཞེས་པ་ཚིག་འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཆེད་དོ།།

ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ཤྲ་བ་ཀ །བོད་སྐད་དུ་སྟོན་པ་ལས་རང་གིས་ཉན་ནས་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཐོས་སྒྲོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར།།

བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲག་པར་བགྱི།།

བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད།།

དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ།།

ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་རིགས་མ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཉན་ཐོས་ནི།

མཛོད་ལས།

གཉིས་སློབ་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་ནི།།
སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་།།

ཞེས་འབྱུང་ལ།དེའི་དོན་ཉན་ཐོས་དྲོད་རྩེ་ལ་གནས་པ་གཉིས་རང་གི་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་རང་གི་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱིས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོར་བཤད་དོ། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་མ་ངེས་པ་ལའང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས།

ཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་།།
ལྡན་ཕྱིར་སྤྲུལ་པས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ།།

ཅེས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བ་དེ་དང་པོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ལྷག་བཅས་

དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟེན་ཅན་རིགས་མ་ངེས་པའང་སྲིད་པར་བཤད་དོ། །ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་དམན་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ།།

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པ་ལ་དམན་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་ཕྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་དེ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་ཚོའི་འདུ་བྱེད་བསྲིངས་ནས་དབང་པོའི་ལུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་པདྨའི་སྦུབས་ལས་སྐྱེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ།།

ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་མ་སྤངས་པར་འདོད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་དེ་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་སྔ་མའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་བཏང་བ་དང་མ་བཏང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མྱང་

འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་བདེན་ལ་བྱེ་སྨྲས་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་དང་མདོ་སྡེ་པས་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དབུ་མ་པ་སྤྱི་བདག་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ཞི་བ་ཆད་སྟོང་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་དེར་དགེ་རྩ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་། ལམ་རྒྱུན་ནི་ཆད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་དོན་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། ལམ་དེ་དག་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆད་པ་དེ་ཡང་སྤྲོས་པས་དབེན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། སྤྲོས་པས་དབེན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།

འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་བླ་ན་མེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་ལམ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེར་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ལ། མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཡུམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྲེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་བོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་མ་ཟད་ཀྱི་བར་རང་དོན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ལོགས་སུ་ལམ་ཤེས་ལ་བསྟོད་དགོས་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་གཞན་གྱིས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་འཚང་མི་རྒྱ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གང་ལས་བཤད་སྙམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ཞེས་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པའང་དེ་ལྟ་བུར་འབྱེད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།

གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཕུང་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མངོན་

དུ་མ་བྱས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའང་མི་འགྱུར་བ་ནི་ངེས་པའོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པར་གནས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་སྦྲེལ་ལོ།།

དེ་ལྟར་བཤད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་སོ་སོར་བཤད་ནས། ཡུམ་དེས་སྤྱི་ལྡོག་ནས་རང་སྲས་འཕགས་པ་བཞི་བསྐྱེད་ངེས་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ།། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྡུས་ལ། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ་ཞེས་བསྟན་ལ། ཚོགས་ཞེས་པ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ་ནི།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ།།
སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་།།
གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།།
ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི།། ༢

མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས།།
བློ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར།།
བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས།།
བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལམ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལས་བཤད་པའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ནི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་སྨོང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྒྲུབ་པ་མདོའི་དོན་ཟབ་མོ་དྲན་པ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་བསྒོམས་པ་ན་བྱང་སེམས་བློ་དང་ལྡན་པས་ཆོས་སྐུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ།།

དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ། བར་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་

ལ་དོན་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ། བསྡུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དོན་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི།།
དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད།།
རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད།།
དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད།། ༤

རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་།།
རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ།།
སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ།།
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད།། ༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིའི་ཤུགས་ཀྱི་སྦས་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་བཤད་དགོས་ལ། དེའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་

དང་། རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།།

བརྒྱད་པོ་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གསུམ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་བརྒྱད་པོས་སྐྱེས་བུས་གཉེར་བྱའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་གང་ཡིན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའང་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ སྔ་མ་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདི་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མ་རྟོགས་པར་དེ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མ་བྱུང་བར་བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་པར་ཡང་ཆོས་སྐུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེའི་གོ་རིམ་ཡང་འདི་ལྟར་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་འབྲས་བུ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་མཁྱེན། དེ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་ལམ་ཤེས། ལམ་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་དགོས་པའི་རིམ་པ་ལའང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་རིམ་པ་ཡང་།།
རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་ཚོགས་ལམ་ནས།།
ཡོད་པས་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན།།
དེ་ནས་གསུམ་པོ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཉམས་སུ་བླངས་པ་དེའི་གྲུབ་དོན་ཆོས་སྐུ་ནི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མར་སྟོན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །འོན་ཡང་སྐབས་དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྗེ་བརྒྱད་པས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་རྣམས་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པར་སེམས་སོ། །དོན་འདི་ནི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའོ། །སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་དཔས་ལམ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའོ། །སྐབས་གསུམ་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྲིད་ཞི་གཉིས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་གཞི་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ལམ་འབྲས་བུ་

དང་གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། །རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་དེའོ། །རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་མཐུ་ལས་གོམས་པ་ཕུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ཕྱིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་དེའོ། །མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་དུ་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐུ་དང་། གནས་སྐབས་སྐད་ཅིག་མ་འཐོབ་ཕྱིར་དུ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་དེའོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཐར་གྱིས་པ་བསྒོམས་པའི་མཐུ་ལས་མྱུར་ཐུག་ཅིང་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་དེའོ། །འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་བཞི་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་གྲུབ་པ་དེའོ།།

འདི་ལ་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག མཁྱེན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞི་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བས་དངོས་པོ་བདུན་པོ་དེ་བློས་པར་ཐལ་སྙམ་ན་མིན་ཏེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་རྟོགས་པ་དེ་མངོན་སུམ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་དེ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དེ་མངོན་སུམ་གསར་རྟོགས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་དོན་གྱི་གོ་བ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ནི།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་།།
ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་།།
སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ།།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།། ༦

དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི།།
གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་།།
ཚོགས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས།།
ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད།། ༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དང་། མཐོང་སྤང་སོ་སོར་འབྱེད་པས་ན་ངེས་འབྱེད་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་གོ །དང་ཞེས་པ་ནི་ཚིག་འོག་མ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟོད་མ་ནས་ཡོད་པའི་རིགས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དག་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་

དང་། བསྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལའང་གོ་ཆའི་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་དང་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་ལའང་དང་པོ་གསུམ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། ངེས་འབྱེད་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དེ་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་བཞི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཅུ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ནོ།།

མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་།།
སློབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་།།
འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི།།
ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་དང་རྒྱུ་ཡང་མ་བསྟུས་པ་མིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དམན་པའི་སྤྲངས་རྟོགས་ཤུགས་ལས་རྫོགས་པའི་དོན་གྱིས་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་བཞི་ལ་རྣམ་པ་སོ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། བསེ་རུ་སྟེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་

ནི་བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལས་ནི་དང་པོར་ཚེ་འདི་དང་ཚེ་རབས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་།

བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་།།
བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྔགས་པ་དང་།།
བསྔོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ།།
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་མེད་དག། ༩

སྒྲུབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས།།
བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི།།
ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད།། ༡༠

དེ་ནས་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་སྒོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། མོས་པ་དེ་ལ་བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྔགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། བྱེད་པ་ཅན་སྒོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་། སྒོམ་

ལམ་ཟག་མེད་ཡའང་སློབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲངས་དེ་འདྲ་བར་བཤད་དོ།།

ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་།།
སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་།།
ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་།།
ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད།། ༡༡

མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་།།
སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་།།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ།།
དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད།། ༡༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་མིན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་གནས་པ་མིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་འབྲས་ཡུམ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་

དང་། འབྲས་ཡུམ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཤེས་ཉིད་དང་། རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མཚམས་སྟོན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་བཅུ་དྲུག་ཙམ་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་གཞི་ཤེས་དག་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐེ་ཉན་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པས་རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་དང་བཅས་པས་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་དགུ་དེ་འདུ་བས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་རྣམས་དང་།།
ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས།།
ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་།།
སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས།། ༡༣

སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་།།
ཞིང་དག་བླ་ན་མེད་པ་ནི།།
རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ།།
འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན།། ༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་བ་བཞི་ལས་རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་ལ་གང་བསྒོམ་པ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་སྐྱོན་དང་ནི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་རྣམས་བསྟན་ལ།

སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་དངོས་ལའང་ངོ་བོ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་ཀྱང་། དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། དེ་གང་གིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་། མཐར་ཐུག་མི་སློབ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སྐུའི་གནས་དག་པའི་རྒྱུ་ཞིང་དག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་བའང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་།།
བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་།།
མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒོམ་པ་ཞེས།།
བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ།། ༧༥

རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི།།
གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི།།
བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།།
ལོག་པར་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་ནི།། ༡༨

རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས······················།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དྲོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར་དང་། རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ་རྣམ་འཕེལ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་བརྟན་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་། མཐོང་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་སོ་སོ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་གྱུར་པ་བཞི་བཞིའི་གཉེན་པོའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ནི་སྟེ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་གང་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་སྤང་བྱ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ།།

··········མཐར་གྱིས་པ།།
རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ···············

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱིས་མཐར་གྱིས་པ་དྲུག །རྗེས་དྲན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱིས་མཐར་གྱིས་པ་དྲུག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་སྟེ་བསྡོམས་ན་རྣམ་པ་བཅུ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ།།

''''''''སྐད་ཅིག་མ།།
གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ།།
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི།། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་།།
དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི།།
ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ།།
རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།། ༡༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་མཚན་དཔེར་བཅས་པ་དེ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བཞིན་པའི་གཞན་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པའི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་འདིར་རྗེ་བརྒྱད་པས། ཀོ་བོས་ནི་འདི་ལྟར་དུ་གོ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གཉིས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དེ་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཆ་ཤིག་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་མི་འདོར་བའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་གཉིས་ལས། སྔ་མའི་ཆ་ཆོས་སྐུ་དང་། ཕྱི་མའི་ཆ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་བསྟན་ལ། དོན་དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཙོ་ཆེ་བར་བྱས་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཙོ་ཆེ་བའི་བདག་རྐྱེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྒྱུ་མཐུན་པ་དག་པའི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་སྣང་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ། ཐབས་སྦྱོར་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན། ལམ་གྱི་གཞི་ལམ་ཤེས། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོལ་ས་དང་བཅས་པའི་གཞི་ཤེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། སེམས་བསྐྱེད། གདམས་ངག །ངེས་འབྱེད་སྦྱོར་ལམ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དམིགས་ཡུལ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།།
ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གནད་ཀྱི་ཟླ་འོད་ལས། འདིར་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། འདོད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་ནི།

དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ།།
བསྟུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རྫོགས་བྱང་དེ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དེ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེའོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི།

དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ།།
གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ།།
རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་།།
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གླུ།། ༢༠

རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ།།
བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི།།
སྒྲ་བརྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས།།
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ།། ༢༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འང་དབྱེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་ཐེག་པ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ས་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བས་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བུད་ཤིང་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་པས་མེ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་རུང་བའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུ་དང་།

སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་འབབས་པས་རྒྱུད་མི་འཁྲུགས་པ་རྒྱ་མཚོ

ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པས་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་གཏན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱོད་པ་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པས་སྨན་ལྟ་བུ་དང་།

ཐབས་མཁས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོབས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པ་ལྟ་བུ་དང་།

མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པས་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་དུའང་མི་ལྟུང་བས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྙན་པར་སྒྲོགས་པས་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུ་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་སྐུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྤྲིན་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཞིན་ཆོས་མཐུན་དུ་སྦྱར་བས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ་གཉིས། གདམས་ངག་བཅུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི།།
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ།།
མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་།།
ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་།། ༢༢

སྤྱན་ལྔ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི།།
ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་།།
བསྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི།།
བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ།། ༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་འདའ་བ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གིས་སློབ་པར་བྱ་སྙམ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ཐོགས་དེར་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཡི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་རིག་པའི་ངོར་སྣང་བའི་མཐོང་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཐོང་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་པའི་བསླུ་བ་སྟེ་མེད་པར་བདེན་པས་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་དམ་པའམ་ངེས་པའི་དོན་དུ་བདེན་པར་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ཞེས་པ་ལ། བདེན་

པ་བཞི་པོ་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འདོམས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཡོ་ནའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བར་དོན་མཐུན་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ།།
བདེར་གནས་འཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར།།
སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ།།
ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེར་གཟུང་ཞིང་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་སྤང་བར་གདམས་སོ།།

དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲ་དོན་ནི། འཕགས་པས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་སྡུག་བདེན་དང་། འཕགས་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བར་

གཟིགས་པ་དོན་མཐུན་དུ་གནས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གཟིགས་ཤིང་གཟིགས་པ་ལྟར་དོན་ལའང་གནས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པས་དོན་དམ་པའི་རང་ངོ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་གཟིགས་པས་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ནི། སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། ཀུན་རྫོབ་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་དེའོ། །ཆོས་སྐུ་དེ་ལའང་སྤྲངས་པའི་ཆ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆ་ལ་གློ་བུར་རྣམ་དག་སྟེ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཁྱེན་ཅིང་། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་གྱི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ།

བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ།།
དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི།།
གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ།།
བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས།།

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའང་རིམ་པར་བཤད་ན་སྤྲོས་ཚོགས་ཀྱི་མཐར་ཞུགས་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་དག་པས་དག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་པས་གསལ་བ་དང་། དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅོད་པར་ནུས་པ་སྟེ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་འགོག་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།

དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། རིག་གྲོལ་གཉིས་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པའི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་དང་། ནང་རིག་པའི་རིག་པ་སྟེ་རིག་པ་གསུམ་དང་། ཆགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་དང་། དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དག་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་འཛོག་གོ །དོན་དེས་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ནི་འཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་པ་

སྟེ། དེ་དག་ནི་དམ་པའི་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པས་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སེལ་བར་བྱེད་ལ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདིས་ནི་སྒྲིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་བརྙས་པར་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

ངག་དོན་བསྡུ་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ངན་པར་ཞེན་པ་ལས་བཟློག་པས་མ་ཞེན་པ་དང་། སྒྲིད་ལུག་པའམ་དཔའ་ཞུམ་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་སྙིང་སྟོབས་དང་། བདག་ཉིད་བརྙས་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤ་ཡི་སྤྱན་གྱིས་ནི། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། ལྷའི་སྤྱན་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་གང་གཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ་དེའི་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལྷའི་མིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

དོན་ཇི་ལྟ་བར་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནི། གང་ཟག་གཞན་དང་། འཕགས་པ་དག་གིའང་རྒྱུད་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྣང་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དུ་སྤྱན་ལྔར་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་བལྟ་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔར་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་སྤྱན་ལྔར་བཞག་ལ། སྤྱན་ལྔ་པོ་དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱན་དང་པོ་བཞི་ཡི་གོ་ཚོད་དུ་བྱས་ནས་སྤྱན་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་བཞི་པོས་ཡུལ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་ཚེ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཐ་དད་པ་བཞིའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པས་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱན་ལྔའི་སྤྱིའི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གཅིག་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ལེགས་པ་མིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བལྟ་བྱའི་ཡུལ་ལྔ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བལྟ་སྙམ་ན། བེམ་པོའི་དངོས་པོ་ནི་ཤའི་སྤྱན་གྱིས་དང་། རིག་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རིག་པ་ནི་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་དང་། ཀུན་ནས་རྣམ་བྱང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རིག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། བེམ་ཤེས་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་པའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་དང་། ཡུལ་དེ་བཞི་ཀ་གཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པར་ནུས་པའི་སྤྱན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཡིན་ནོ།།

བརྒྱད་པ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་དྲུག་ལ་འདོམས་པར་མཛད་དེ། དེའང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས

ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བ་ནི། ལྷ་མི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཅིང་།

སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྟོབས་ལས་རྟོགས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་དོག་མཛེས་མི་མཛེས་དང་། ལས་འབྲས་བཟང་ངན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྷའི་སྤྱན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། སྤྱིར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡུལ་སྣང་རུང་དེར་སྣང་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་གང་ལའང་རག་མ་ལས་པར་རྒྱུ་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱན་ནི། སྣང་རུང་གི་ཡུལ་ལ་མཐོང་རུང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་བསལ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆ་དག་པ་ལས་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི། རང་གཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།

དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་ལ་འདོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ནི་བཅུའི་

བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྔར་མཐོང་དེ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་པ་རེ་ས་རེ་རེར་གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་གྱིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་ངོ་སྐལ་དེས་སྔ་མར་མཐོང་ཟིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཕྱིས་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དང་།།
དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས།།
བར་ཆད་གཅིག་བར་སྐྱེས་ནས་དང་།།
བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། ༢༤

འཕར་གསུམ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ།
གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི།།
ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད།།
བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ།། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་མདོ་ལས་ཞེ་ལྔ་དང་ཉེར་ལྔ་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཉི་ཤུར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་བཅུ་དགུ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ལྔ། ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར་ལ་གསུམ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར་ལ་བཅུ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་བཅས་སོ།།

དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར་ལྔ་ནི། ཞུགས་པ་གཉིས་དང་འབྲས་གནས་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་། ༡ ཐེག་ཆེན་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ༢ དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་ཞུགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ༣ མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། ༤ རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ༥ མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བཅས་འབྲས་གནས་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔའོ།།

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར་གསུམ་ནི། ཞུགས་པ་དང་གཅིག་དང་། འབྲས་གནས་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་། ༦ འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་ལྔ་པ་སྤངས་ནས། དྲུག་པ་

སྦྱོང་བཞིན་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དད་པས་མོས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཅིག་དང་། ༧ འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་དྲུག་པ་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། ༨ བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་ཅིང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་ནས་དགུ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་སྐོར་བཅུ་ནི། ཞུགས་པ་དང་གཅིག་དང་། འབྲས་གནས་དགུའོ། །དང་པོ་ཞུགས་པ་ནི། ༩ འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྦྱོང་བཞིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་གནས་དགུ་ནི། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་འདའ་བ་བཞི་དང་། གོང་འཕོ་ལྔའོ། །དང་པོ་འདའ་བ་བཞི་ནི། ༡༠ འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་མ་ཐག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོར་མ་ངེས་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་འདའ་བ་དང་། ༡༡ གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚེ་སྟོད་ལ་འདའ་བ་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་། ༡༢ གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚེ་མཇུག་ཏུ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་། ༡༣ གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚེའི་དཀྱིལ་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མིན་པས་འདའ་བ་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ་གོང་འཕོ་ལྔ་ནི། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གསུམ་དང་། སྲིད་རྩེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམ་འཇུག་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལ། འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་འཕར་བ་སྟེ་འཕར་བ་གསུམ་མོ།།

༡༤ དང་པོ་འཕར་བ་ནི། འདོད་པའི་སྙོམ་སྤྱངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤྱངས་ཤིང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྙོམ་སྤྱང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། ༡༥ །གཉིས་པ་ཕྱེད་འཕར་བ་ནི། སྔར་བཞིན་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མ་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། ༡༦ །གསུམ་པ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་འཕར་བ་ནི། སྔར་བཞིན་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་རིས་རྣམས་ལ་རིམ་པས་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས། མཐར་འོག་མིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྲིད་རྩེར་འགྲོ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་བཅོམ་པ་སྟེ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་གཉིས་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ཆོས་ཞིའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ངོ་། ༡༧ །དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ངོ་། ༡༨ །གཉིས་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་ནི། འདོད་

གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གང་ཞིག་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ངོ་།།

༡༩ བཅུ་དགུ་པ་ནི། སྲིད་རྩེའི་སྙོམ་སྤྱང་ཤེས་སྦྱིབ་དགུ་པ་སྤོང་བཞིན་པ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའོ། ༢༠ །ཉི་ཤུ་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའོ།།

དེ་དག་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་ལས། དངོས་བསྟན་གྱི་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞིར་བཞེད་པས་གྲངས་ལ་མི་འདྲེན། སྲིད་རྩེར་འགྲོ་དང་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་གཉིས་ཀྱང་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་དབྱེ་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་ཉི་ཤུའི་གྲངས་སུ་མི་འདྲེན་ལ། མདོ་ནས་ཁ་འགེངས་བྱ་གསུམ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་སྐྱེ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་།།

རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པ་ཡི།།
བྲོད་སོགས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ།། ༢༨

རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བརྟེན་པ།།
ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས།།
ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་།།
བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས།། ༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་།

རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྲོད་དང་། སོགས་པས་རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སྤྲང་གཉེན་དུ་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིས་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པར་བཞེད་ལ། འཕགས་གྲོལ་གྱིས་ནི་ཁྱད་ཆོས་བཞིའམ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པར་བཞེད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཞི་ལ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་བཤད་པ། ལྡན་ཆོས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཤད་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དྲོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ། རྩེ་མོའི་དམིགས་རྣམ། བཟོད་པའི་དམིགས་རྣམ། ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་མོ། །དང་པོ་ནི།

དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ།།
བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི།།
རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག།
ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱུ།། ༢༨

གཟུགས་སོགས་འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་།།
གནས་དང་བརྟགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དེ་

ཡིས་ནི་ཟྡོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་བསྟན་ལ། དེ་དག་ཁྱད་གཞིར་གཟུང་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ལྷག་པར་གནས་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་སྟེ་སྦྱོར་མཚན་འགོག་པ་ནི་ཟྡོད་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཅེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པར་མཛད་ལ།

དོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཟྡོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་དེའང་ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་གྱི་རྟོགས་རིས་ཚང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཟྡོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ལ་འདུ་བ་སྟེ་འགྲིབ་པ་དང་། འགོད་པ་སྟེ་འཕེལ་བའམ། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་བ་འདེབས་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པས་སྟོང་པ་དེའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མིང་ཙམ་ལས་གཞན་པར་མི་གནས་པའི་དོན་དང་།

ཟྡོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི་ཆོས་དེ་དང་། བརྗར་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དེ་མི་གནས་པ་དང་། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གནས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་

བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། མིང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་སུ་བསྒྱུར་མེད་པ་ལ། དེ་དང་དེ་ཡིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། ངེས་པའི་དོན་དུ་ནི་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་བཀོད་དོ།།

གཉིས་པ་རྩེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་ནི།

གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི།།
དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད།། ༢༩

དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག།
དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས།།
དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་།།
དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག། ༣༠

ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་།།
དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར།།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ།།
ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་བདེན་པ་བཞི་པོའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པའི་མཚན་མར་བློའི་ཡུལ་དུ་གནས་སྐབས་དེར་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་སོགས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ནི་དེའི་དམིགས་པའོ།།

དེའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དང་། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་གནས་པ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་དོན་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རྣམ་བརྟགས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པར་གནས

པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གྲུབ་ཅིང་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་མི་གནས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པའོ།།

རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་རྣམས་དེའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་ཆའི་སྟོང་པ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་ཐ་དད་པ་བཀག་པའི་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ནི་རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་དང་།

རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཞིང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གསལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་རྣམ་རྟོག་དང་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པའོ།།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི།

གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད།།
དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད།།

དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད།།
དག་དང་དེ་དག་མཚན་མ་མེད།། ༣༢

དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་བརྟེན་པས།།
མོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དམིགས་པའོ། དེའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ནི་མེད་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེར་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རང་བཞིན་གློ་བུར་བའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་མི་ལྡན་པས་དག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གསེར་བཟང་པོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་

བོ་དང་། རྣམ་པ་འདི་འདྲའོ་ཞེས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དེར་སྣང་བའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་རྣམ་པར་རློམ་པའི་མཚན་མར་མི་བཟུང་བའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཀུན་ལ་མོས་པ་མིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད།།
ལུང་སྟོན་པ་དང་རློམ་པ་ཟད།། ༢༢
གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག།
ཏིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། བསྒོམ་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་གྲངས་ཅན་རྣམས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དེའི་དོན་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ནི་རྣམ་པའོ།།

ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདས་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་དང་། དེའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་རློམས་པའམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྦྱོང་བའི་རློམས་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པའོ།།

ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། སྐབས་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་པོ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དེ། དེ་གསུམ་ག་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གཅིག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གང་དུའང་མི་རྟོག་གོ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི།།
ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན།། ༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་ལ་ནི་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ (ལྡན་ཆོས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཤད་པ་) མཚུངས་ལྡན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ །དང་པོ་ནི།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས།།
གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས།།
རྨོངས་དང་ཕུང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས།།
དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ། ༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་ལྡོག་པ་དང་འཇུག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས་གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དགུ་ནི། རྨོངས་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། མ་རིག་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལའང་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་། མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་གཟུགས་ཕུང་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ངོར་བྱ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་བླང་བྱར་མི་ཤེས་པར་རྟོག་པ་དང་།

འཕགས་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ལ་མི་གནས་པར་རྟོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དམིགས་པ་རྟོག་པ་དང་། བདག་དང་། ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན། སྲོག །གསོ་བ་བཞི། སྐྱེས་བུ།

གང་ཟག །ཤེད་ཅན། ཤེད་ལས་སྐྱེས་བཞི། བྱེད་པ་པོ། ཚོར་བ་པོ། ཤེས་པ་པོ། མཐོང་བ་པོ་བཞི་སྟེ། བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི། རྣམ་བྱང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་བྱང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེའི་རྒྱུ་རིགས་དང་། དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་དོན་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གཟུང་བར་རྟོག་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་དབྱེ་བར་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ནི།

རྫས་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས།།
འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད།།
རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་།།
ཕུང་སོགས་རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ།། ༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དང་པོ་

གང་ཟག་རྫས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟླ་བོ་མེད་པའི་གཅིག་པུར་འཛིན་པ་དང་། བདག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལྟ་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འཛིན་པ་དང་། བདག་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཟིན་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འཛིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགུ་དང་།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མི་རྟག་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་བཏགས་པ་བ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། དྲན་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་པོ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒོ་གསུམ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་སྟོབས་སོགས་མི་སློབ་པའི་ལམ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྟེན་ཅན་ལས་སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་དགུ་ཚན་གཉིས་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས།།
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད།།
དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ།།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན།། ༣༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་དངང་བར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་དེ་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་སུ་སྐྲག་པ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བའང་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐོས་པ་ན་སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་བོར་བར་འདུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཟབ་མོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པའོ།།

བཞི་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་།།
གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་བ་དང་།།
དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་།།
ཤེས་རབ་སྙིང་བརྩེར་བཅས་པ་དང་།། ༣༨

སློབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་།།
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་དང་།།
ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར།།
འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ།། ༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡི་ཆོས་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དག་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ཏེ་ཆོས་དྲུག་དང་། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ནི་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་རྟེན་དང་། སྤང་བྱ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་བརྩེར་བཅས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་

པའི་རྟེན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་གང་ཡིན་པའི་རྟེན་དང་། ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དོགས་གཅོད་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།།
རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཁྱབ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ནི་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལན་གདབ་པ་ནི།

བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས།།
དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད།། ༤༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྟེན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རིགས་དེ་ཡང་བཅུ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རིགས་དེའི་དབྱེ་བའང་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་གནས་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན།།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་།།
གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་།། ༤༡

ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་།།
གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས།།
སློབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་།།
གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན།། ༤༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་

པས་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་དང་། གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དང་། གང་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་དང་། དེས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ།

ཐུག་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་།།
སྤོངས་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ།།
ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི།
ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ།། ༤༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ནས་ཇི་སྲིད་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་གནས་པའི་བར་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང་། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་གསུམ་པོ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་དེ་གསུམ་པོའི་སྟོབས་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས། མཐར་ཐུག་རང་བྱུང་གི་ངོ་བོར་གནས་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་

གདོད་ནས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོས་མ་མྱོང་བས་སྤྲངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་གདོད་མ་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བདུན་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞི། གོ་ཆ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། འཇུག་པ་རྣམ་པ་དགུའི་སྒྲུབ་པ། ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྒྲུབ་པ། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས།།
རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིས།།
གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ།།
དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད།། ༤༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་ཞིང་སོ་སོར་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ལྷག་མ་ལྔ་པོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་འཇུག་སྒྲུབ་ནི།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་།།
ལམ་དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་།།

དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་།།
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།། ༩༥

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག།
རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི།།
འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ།།
འཛེགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། ༩༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་དུ་དམིགས་པ་མེད་པར་ལྡན་པའི་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཛེགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་སྒྲུབ་བཅུ་བདུན་སྤྱིར་བསྟན་པ། རྟོགས་དཀའ་བ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བརྩེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག།
ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་།།
ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་།།
ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་།། ༤༧

ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་།།
ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་།།
གཉེན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི།།
རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། ༤༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་དྲུག །ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བསོད་ནམས་དང་། མཐོང་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་ལམ་ལྷག་མ་གཞན་དང་། ཚིག་དང་ལ་སོགས་པས་གཟུངས་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། ས་བཅུའི་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པར་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སའི་ཚོགས་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་ས་དགུ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་དགུ་སྟེ། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ། ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ། ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ། ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ། ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ། ས་དྲུག་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ། ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས།།
ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ།།
བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད།། ༤༩

གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་།།
དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཚོལ་བ་དང་།།
རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་།།
སངས་རྒྱས་སྐུར་འདོད་དགའ་བ་དང་།། ༥༠

ཆོས་སྟོན་པ་དང་བདེན་པ་ཡི།།
ཚིག་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད།།
འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས།།
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་ཤེས་པར་བྱ།། ༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིས་ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་བསམ་གྱ་གྱུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་བསྐུལ་ཞིང་འཛོག་བྱེད་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཞེ་ན། དེས་ལུང་ཕོག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་གི་བློ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆོས་དམིགས་པར་བྱས་ནས། དེའི་དོན་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཁྱིམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་སྟེ་ངེས་པར་འབྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་འདོན་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གནས་པ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་དགའ་བས་ཡོངས་སུ་སྨྲེང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་།

ཇི་ལྟར་སྨྲ་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པར་སྤྱོད་པས་བདེན་པའི་ཚིག་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། བཅུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་སྦྱོང་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ས་འདིར་གསུངས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པས་ས་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱངས་པས་ས་དེ་ཉིད་རྫིལ་པོ་འགོམ་པ་ལ་རྩལ་ཐོབ་པ་དང་། གོང་མར་འཕར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི།

ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཟོ་དང་བཟོད།།
རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྙིང་བརྩེ་ཆེ།།
བཀུར་སྟི་བླ་མ་ལ་གུས་ཉན།།
བརྒྱད་པ་སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན།། ૫૨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱས་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་རྒྱུད་མི་གསན་པར་བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་། འཁོན་གྱི་གཞི་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་། རང་ཉིད་དགེ་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་གཞན་དག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངན་འགྲོའི་དུཿཁ་མྱོང་བ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྙིང་བརྩེ་ཆེ་བ་དང་། མཁན་པོ་སོགས་བླ་མ་ལ་བཀུར་སྟི་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཞུ་དུད་བྱ་བ་དང་། མཁན་པོ་སོགས་བླ་མ་ལ་གུས་པས་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། དེས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་མཉན་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུད་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི།

ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི།།
ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་དང་།།
སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་།།
འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་དང་།། ༥༢

ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ།།
སྙོམ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་ལྔ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པར་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཐ་ན་བྱང་ཆུབ་ལའང་རེ་བ་མེད་ན་རྙེད་པ་སོགས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དག་ད་གཟོད་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེ་དག་གི་ཞིང་ཀུན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། འཁོར་བ་ན་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོས་དྲིན་ལན་ལོག་འཛལ་བྱས་ན་ཡང་སེམས་དཔའ་དེ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བར་སྤྱོང་བ་དང་། ཉན་རང་གི་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་བཟློག་པ་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་དེ་དག་ལ་སྙོམ་སེམས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནས་སྦྱོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི་རྣམ་པ་ལྔའོ།།

བཞི་པ་ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི།

ནགས་གནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་།།
སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྡོམ་བརྟེན་དང་།། ༥༩
བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་།།
འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྨོད་པ་དང་།།

སྨྱ་ངན་འདས་དང་བདོག་ཀུན་གཏོང་།།
མི་ཞུམ་པ་དང་ལྟ་བ་མེད།། ༥༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་པ་ནི་ནགས་སུ་གནས་པ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རང་དོན་དུའང་མི་འདོད་པ་ནི་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། རྙོགས་བྱང་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཚོམ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་གི་སྡོམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོས་མཚན་དང་བྲལ་བས་ན་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡང་སྣང་བ་མེད་པས་ན་འདོད་པ་རྣམ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ལ་དམོད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་འདུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པས་ན་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོར་མི་མཐོང་བས་ན་བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་དང་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས་པས་ན་མི་ཞུམ་པ་དང་། གང་ལའང་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་པས་ན་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་བཅུའོ།།

ལྔ་པ་ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ་ནི།

འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལ་འཁྲེན་པ་དང་།།
འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་དང་ནི།།

བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྙས་པ་དང་།།
མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་།། ༥༨

རློམ་པས་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག།
བློ་ངན་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད།།
བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྤྱངས་ན།།
ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ།། ༥༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། སྒྲ་བྲེགས་ཤིང་གོས་ངུར་སྨྲིག་གྱོན་པ་ནི་ཁྱིམ་པ་དང་འདྲེས་པ་སྤོང་བ་དང་། དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་དང་ཡུད་ཙམ་ཡང་གནས་གཅིག་པར་མི་གནས་ཤིང་། དེ་དག་མེད་ནའང་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་འདྲེས་པ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །འདྲེས་པ་སྤང་བའི་གོ་དོན་ཡང་། གྲོགས་དང་འདྲེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་འབྱུང་བས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་བསྒྲུབ་དགོས་ན། གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་བསོད་སྙོམས་འབུལ་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་གནས་ཡིན་པས། བདག་ཉིད་ལ་དད་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་རྙེད་པ་དགེ་སློང་སོགས་གཞན་གྱིས་སློང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་དེ་ལ་སེར་སྣ་དང་འཁྲེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྤོང་བ་དང་། གྲོང་སོགས་ཕལ་པའི་འདུ་འཛི་དང་། འདུ་འཛིའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་དགའ་བས་སྤོང་བ་དང་།

ནང་གི་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པས་བདག་ཕྱོགས་སུ་བཅད་དེ་བསྡོད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཕྱིའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་བཅད་ནས་བརྙས་པ་མི་བྱེད་པས་དེ་སྤོང་བ་དང་། སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོ་ལའང་བར་དུ་གཅོད་ན། འཕགས་ལམ་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་གེགས་བྱེད་ཡིན་པར་ངེས་པས་མི་དགེ་བའི་ལམ་བཅུ་སྤོང་བ་དང་། རློམ་སེམས་དང་ཁེངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པས་ན་རློམ་པས་ཁེངས་པ་སྤོང་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་གང་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཡིད་གཉིས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་བློ་ངན་པ་སྤོང་བ་དང་། ནི་ཞེས་པས་གཞན་ཡང་དུག་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ལས་འདས་པས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་བཅས་ལ་བཟོད་པ་སྤོང་བ་སྟེ་བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ་ས་དྲུག་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ་ནི།

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས།།
བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས།།
སློབ་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ།།
དགའ་དང་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ།། ༥༢

བསླངས་ན་མི་ཞུམ་བདོག་པ་ཀུན།།
བཏང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་།།
དབུལ་ཡང་སློང་བ་མི་སྤྱོང་བས།།
ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག་འཐོབ།། ༥༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་རུ་སྟེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགའ་བ་སྤྱོང་བ་དང་། གཞན་དོན་རླབས་ཆེན་དང་། ངེས་པའི་དོན་ལ་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་། སློང་བ་པོས་བསླང་ན་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་བཏང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། རང་ཉིད་དབུལ་ཡང་སློང་བ་པོ་མི་སྤྱོང་བར་འཛིན་པས་ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་དང་། བླང་བྱ་ཉི་ཤུའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་།།
སྲོག་དང་གང་ཟག་ཆད་རྟག་དང་།།
མཚན་མ་རྒྱུ་དང་ཕུང་པོ་དང་།།
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ནི།། ༦༠

ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་དང་ཆགས།།
སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་།།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ།།
དེར་ལྟ་བ་ཡི་མངོན་ཞེན་དང་།། ༤༧

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་།།
དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི།།
ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ།།
དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཐོབ།། ༤༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་དང་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཆད་པ་དང་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོར་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆགས་པར་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པར་འཛིན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དངོས་དང་དངོས་མེད་གང་རུང་དེར་བལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་དུ་འཛིན་པ་དང་།

བློ་གྲོས་ཉམས་ཆུང་བ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་སྟོང་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་འགལ་ལོ་སྙམ་སྐྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོད་པ་ཞུགས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཉིད་རང་ངོ་མི་སྟོང་པར་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོ་སྟོང་པར་བཤད་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཞུགས་ལུགས་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་ཁོང་དུ་མ་ཆུབ་པས། སྟོང་ཉིད་གཞན་དེ་དག་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་སེམས་གང་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་ཚད་ཚད་དུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཐོབ་བོ།།

གཉིས་པ་བླང་བྱ་ཉི་ཤུ་ནི།

རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཞེས་པ་དང་།།
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་།།
སྙིང་རྗེ་དང་ནི་རློམ་མེད་དང་།།
ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིག་ཤེས།། ༥༣

མི་སྐྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་།།
ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན།།

རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་།།
འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་།། ༨༤

ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་།།
ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་།།
སེམས་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ།།
ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།། ༨༥

ཆགས་པའི་ས་མིན་གར་འདོད་པར།།
ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་དང་།།
ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི།།
སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུ་སོ།། ༨༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་མཆོག་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་སླར་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་པ་བསྟོན་པས་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་ཞི་བར་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་།

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ནི། གང་དང་གང་ལའང་དེ་དང་དེར་རློམ་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོ་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་ངོ་མི་འགྱུར་བར་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་རྣམས་ཟབ་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྟ་བ་དོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་ངེས་པར་སེམས་གཞོལ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་།

ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ནང་དུ་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་ནས་དུལ་བར་གནས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོངས་པའི་ཐོགས་པ་ལས་འདས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མི་མཛད་དེ། ཡང་དག་པར་བསྡམས་པ་ནི་ཆགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གར་འདོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་དུས་ཀུན་ཏུ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ།།

བརྒྱད་པ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི།

སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་།།
མངོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་།།
སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྒྲུབ་པ་དང་།།
ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན།། ༥༧

དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི།།
ཞིང་སྦྱོང་སྒྱུ་མ་ལྟར་གནས་དང་།།
བསམས་བཞིན་སྲིད་པ་ལེན་པ་དང་།།
ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད།། ༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ལས་དང་། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་ཞིང་འགྲོ་བའི་ལས་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཏེ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ན་རྒྱལ་སྲིད་ས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་གཞན་དོན་དུ་བཏང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པའི་ལས་དང་། གནས་སྣང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་དཔྱད་མཐར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པའི་ལས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ལས་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞིང་རྣམས་དག་

པར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་དང་། བྱ་བྱེད་ལམ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟར་གནས་པའི་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་བཞིན་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ལམ་དང་། ལམ་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་དོ།།

དགུ་པ་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི།

སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་།།
ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་།།
སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་།།
མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་ནི།། ༦༩

རིགས་དང་རུས་དང་ཚོ་འབྲང་དང་།།
འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི།།
ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་དང་།།
ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན།། ༧༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྨོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་སྨོན་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ནི། སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ལྷ་དང་། ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་

རིག་པས་སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་གཅུགས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལ་དེས་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་མངལ་ཉིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལས་གཞན་དུ་ཤས་ཆེ་བར་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནར་མཛད་པས་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མཆོག་དང་ནི།

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ནི་གང་སྔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ནི་རུས་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྣ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ནི་ཚོ་འབྲང་དང་། སེམས་དཔའི་འཁོར་ཉིད་དང་ལྡན་པས་འཁོར་དང་། སྐྱེས་མ་ཐག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣང་བས་འགེངས་པ་དང་། ས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོ་བའི་ལྟས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་སོགས་ནོར་བུའི་བྱེ་བྲག་ལས་གྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ས་བཅུ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ནི།

ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི།།
གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ།།
དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས།།
བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། ༧༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ས་དགུའི་སྤྱངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་འོག་མ་འོག་མའི་ས་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ལས་འདས་ནས། ས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གནས་བཞིན་པས་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བ་སྟོན་པ་བཞིན། སེམས་དཔའ་དེས་ཀྱང་ནི་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྟོན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་ནི། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྲབས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བཅས་སོ།།

དང་པོ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་ལམ་དང་། གཉིས་པ་བརྒྱད་པའི་ས་ནི། དགྲ་བཅོམ་ནས་ཡས་བགྲངས་པའི་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ས་ནི། དགེ་སྦྱོང་འབྲས་བུ་དང་པོར་མཐོང་བའི་ས་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། བཞི་པ་བསྲབས་པའི་ས་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཕལ་ཆེར་བསྲབས་པ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་།

ལྔ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་། དྲུག་པ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཉིད་དེ། དེར་བྱ་བ་བྱས། བྱེད་པ་བྱས། ཁུར་བོར་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །བདུན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི།

མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ།།
གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས།།
ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།
གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་དག་ལ་ནི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་བཞི་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ།།

བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་ནི།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་།།
སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་།།
མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་།།
ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་།། ༧༣

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་།།
ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ།།
རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི།།
ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ།། ༧༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བསྒོམས་པས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པས་ནི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པས་ནི་མཚན་མ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།

རྣག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པས་ནི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་ལམ་གྱིས་འཐོབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པས་ནི་ཐོབ་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་སྙད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེའི་བྱེད་པས་ནི་ལམ་ཤེས་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོའི་བདག་ཉིད་འདི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལ་བསླབས་པས་དེ་དག་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་གདོན་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའོ།། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་རྫོགས་སོ།། །།

སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གཞི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་ཤེས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།
འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་།།
ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་།།
རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས།། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ལམ་ཤེས་སྟོན་པའི་ལྟས་སུ་འཁོར་འདུས་པ་དང་འོད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ལྷའི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གང་ལས་སྐྱེ་བ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་སེམས་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མི་སྤོང་བའི་

རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱ་བ་ནི། ལམ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ལྔའོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དངོས་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལམ་ཤེས་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི།།
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི།
རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི།།
ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མི་དམིགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་ནི་ཉན་ཐོས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤང་རྟོགས་ཡར་ལྡན་དུ་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་གནས་རྗེས་སུ་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི།།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར།།
སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས།།
དྲོ་བ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས།། ༣

རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད།།
དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས།།
གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས།།
ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི།། ༤

མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས།།
ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བཤད་དེ།།
ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།
མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ལ་ནི། གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་དང་དེས་སྟོང་

པའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་དྲོ་བའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་ནུས་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་དགག་པ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུམ་པ་རང་ངོ་སྟོང་པའི་སྟོང་ཆ་དེ་འདི་ཡིན་ཅེས་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་ཡུལ་དུ་མ་འདྲེས་པར་དམིགས་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།།

བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མི་དམིགས་པར་གྱུར་པས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་ངེས་འབྱེད་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་བཞི་ལ་སྦྱོར་མཚན་གྱི་གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཏེ་བཟོད་པའི་ངེས་འབྱེད་དོ།།

ས་བཅུ་དག་ལས་བརྒྱམས་ནས་ནི་ལམ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། སྦྱོང་བ་སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྲུབ་བདེན་དང་། དེར་ཡོད་ཀྱིས་མི་གནས་པར་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེའི་རྟོགས་རིས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངེས་འབྱེད་དུ་བཤད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མེད་སོ་སོར་མཁྱེན་ནས། མཁྱེན་པ་དེ་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གཟིགས་ངོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་པ་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་ཏུའང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་པ་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པ་དང་། ཡོད་པ་མིན་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་བཞི་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར། སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཚུལ། ཁྱད་གཞི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དངོས། དེའི་རྒྱུ་རིགས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།།
གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ།།
བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི།།
ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད།། ༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་སོགས་རང་རྒྱལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཚེ་རབས་སྔ་མར་སློབ་ལམ་གྱི་མཐུས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་རང་བྱུང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྐྱེན་གཞན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། རང་བྱང་ཆུབ་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཉན་ཐོས་ལས་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཞེས་པ་མདོ་ལ་བསྟེག་གོ།

གཉིས་པ་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ནི།

གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ།།
ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ།།
དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ།།
སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་གང་དག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གང་དང་གང་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དང་དེར་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དེ་ཁོན་ལྟར་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ།།

གསུམ་པ་ཁྱད་གཞི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དངོས་ནི།

གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་།།
འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི།།
རྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ།།
ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་དུ་རྟོགས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནང་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཉིད་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་བློ་བུར་གྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་ངོར་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་ནི། དང་ནི་ཞེས་པས་འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཚིག་གོ །རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ལམ་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་

པ་དང་། ཚོགས་ལམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་ནི། ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་རྟོག་སྤྲངས་ཤིང་། འཛིན་རྟོག་མི་སྤྲང་བ་དང་། རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི།

བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར།།
སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲོར་གྱུར་པ།།
རྩེ་མོར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས།།
འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་སྟེ།། ༩

ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས།།
གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ།།
གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི།།
རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག། ༡༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཏགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་དུ་མིང་བཏགས་ཤིང་གང་ལྟར་དུ་བསམ་ཡང་དུས་མིང་སྐད་ཅིག་ཏུའང་འདུ་བར་མི་རུང་བའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་མི་འགལ་བར་རྟོགས་ཤིང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ནི་དྲོ་བར་གྱུར་པ་གསུམ་

དང་། རྩེ་མོར་གྱུར་པས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་དེ་དག་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱོན་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཕྱེ་བའི་རྟོགས་རིགས་ནི་རྩེ་མོའི་ངེས་ཆ་གསུམ་དང་། གཟུགས་སོགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་གསུམ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བླང་དོར་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་མོ༎

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་༎
ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས༎
ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ༎
ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ༎ ”

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ལམ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་

སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་པ་འདི་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དང་།།
ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར།།
རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།།
ཆེན་པོ་ཚད་མ་མེད་བཅས་དང་།། ༡༢

ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་དང་།།
དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ།།
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་།།
བླང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་།། ༡༣

བྱམས་ལ་སོགས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་།།
སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཐོབ་པ་དང་།།
རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཡོངས་བསྡུས་དང་།།
ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ།། ༡༤

སྒྱུ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་།།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྔུང་ལ་སོགས།།
སློག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ།།
རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི།། ༡༥

བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག།
འགོད་དང་སྨྱིན་པ་ལ་སོགས་པ།།
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ།།
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ།། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ཚུལ་གྱི་ཚད་མ་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་དྲི་མས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོས་མ་མྱོང་བའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་རང་ངོ་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྗས་རིས་མི་གཅིག་པའི་ཕན་ཚུན་མིན་པ་དང་། སྟུ་མ་བརྟེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ན་སྟུ་མ་རྟེན་དང་། ཕྱི་མ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་ཆོས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གྲངས་པ་ནི་ལྔ་ཅི་སློས་ལ། ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ སྤྱིག་བསྡུལ་ཆོས་བཟོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཆེན་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའམ། ཡང་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོ་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པ་སྟེ། ཟབ་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་དང་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་འཕགས་པའི་ཚད་མས་གཟིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་དོ།།

གཞན་སྟོང་ཟབ་མོའི་གཟུགས་སོགས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་ཀྱང་། འོད་གསལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་སུ་མི་རུང་བས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་སོ།།

ཀུན་བདེན་ལ་སྦྱ་མ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བཞིའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བློ་གྲོས་ངན་པས་བཏགས་པའི་མཐས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་དོ། །ལམ་པ་དེར་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དྲི་མའི་ཕ་རོལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པས་བླང་བ་མེད་

པ་དང་། སྟོང་བས་དོར་བ་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཉེ་རིང་གི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་དོ། །དོན་དམ་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་སོ།།

འགོག་བདེན་ལ་སྦྱོར་མ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བཞིའི་རྣམ་པ་ནི། ཡོད་མེད་དང་། དངོས་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་དོ། །རྟོགས་པའི་རིམ་པ་འདིས་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་སོ། །དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་འདུས་མ་བྱས་པས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་གནས་མིན་གྱིས་བརྗི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉམ་ང་བ་མེད་པ་དང་། ནད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནད་ཀུན་སེལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་སོ།།

ལམ་བདེན་ལ་སྦྱོར་མ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་རྣམ་པ་ནི། གདོད་མ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་གཟོད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོར་འཛིན་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལམ་ཆོས་བཟོད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་བ་དང་། ལ་སོགས་པས

བསྒྲུབ་པ་དང་། སྣ་བར་མཛད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལམ་ཆོས་ཤེས་སོ། །གྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་ནུས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལམ་རྗེས་བཟོད་དོ།།

སྦྱིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྔོ་བར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལམ་རྗེས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ།

གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་གཉིས། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི།

ཀུན་ནས་ཉེ་དང་ཐམས་ཅད་ལ།།
འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་།།
གནོད་པས་བརྗི་བ་མེད་ཉིད་དང་།།
བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད།། ༡༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ནས་ཉེ་ཞིང་དུལ་བ་དང་། རྒྱུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ང་རྒྱལ་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་

འདུད་ཅིང་ང་རྒྱལ་དང་རློམ་སེམས་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུག་དང་མཚོན་སོགས་ཕ་རོལ་པོས་བྱས་པའི་གནོད་པས་བརྫི་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་།

མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་ནི་སྒོམ་ལམ་བྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་གང་དུ་གནས་པའི་ས་གཞི་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྱུར་བས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དྲུག་པོ་འདི་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་གཉིས། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་དང་། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། དེ་ལ་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་པ་དང་། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི།

མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི།།
རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་།།
རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི།།
ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ།། ༡༨

སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད།།

ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས།།
དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན།།
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་རང་གི་དོན་སྨྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ཡང་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ནི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མོས་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། རྩ་བའི་ཆུང་འབྲིང་དགུ་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དགུ་ཚན་གསུམ་དུ་འགྱུར་པ་དེ་ལྟར་ན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་པ་ནི།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ།།
མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི།།
དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་།།
བཀུར་བ་དང་ནི་བསྔགས་པར་འདོད།།༢༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་དོན་དང་གཉིས་དོན་དང་གཞན་དོན་དུ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུར་བསྟོད་པ་དགུ་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུར་བཀུར་བ་དགུ་དང་ནི། གཞན་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུར་བསྔགས་པ་དགུ་མཛད་པར་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་ནི།

ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན།།
དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན།།
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ།། ༢༡

དབེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས།།
རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན།།
ཐབས་བཅས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།།
སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་།། ༢༢

།ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་།།
ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི།།
བསྔོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ།།
བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ།། ༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་དེ་ལྷ་བུས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ངོ་བོ་ནི། ཉན་རང་གི་བསྔོ་བ་ལྟར་རང་གཅིག་པུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆེད་དང་། དམིགས་པའི་ཚུལ་དང་། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདིར་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།

བསྔོ་བ་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་གི་གོ་འཕང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྔོ་བའི་བློའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་གང་ཅིར་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །བསྔོ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པར་བསྔོ་བ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བསྔོ་བའི་དུག་སྤང་ཞིང་བདུད་རྩིའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བསྔོ་ཚུལ་ནི། བསྔོ་བྱའི་བསོད་ནམས་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་དེ་སེམས་

དཔས་སྐབས་དེར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྔོ་བ་དང་། སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་བསྔོ་བ་དེ་ཡང་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་ཡུལ་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བའི་དགེ་བ་དེ་བསྔོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྔོ་བ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའམ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྔོའོ། །བསྔོ་བ་ཆུང་ངུའི་རྒྱུའི་དགེ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་དང་། བསྔོ་བ་འབྲིང་གི་དགེ་བ་ནི་དམན་པའི་འདས་ལམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། བསྔོ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱང་འདས་སུ་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་སྟེ། སྔ་མའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་བསྔོ་བ་དགུ་པོ་ལས། གཞན་སྔོ་བ་ཕྱི་མ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཉིད་དོ།།

བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ནི།

ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས།།
དགེ་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་བ།།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ།།
བསྒོམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་གཉིས་མི་འགལ་བར་སྟོན་པས་ཐབས་དང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དག་གི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཞེས་པ་དེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་བཅོས་འདིར་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དངོས་དང་། དག་པ་སྒོམ་ལམ་དུ་སོས་མི་སོས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཚང་མ་ཚང་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོམ་ལམ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད།།
ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད།།
ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི།།
གཏོད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད།། ༢༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ནི་སྒྲིབ་དང་སྨྲུན་པ་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་སྣང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་འདི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིས་དེ་སྒྲུབ་ནུས་པ་ལ་ནུས་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཀུན་ལ་སྣང་དུ་རུང་བར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་གཏོད་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ།།

གཉིས་པ་དག་པ་སྒོམ་ལམ་དུ་མོས་མི་མོས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཚང་མ་ཚང་ནི།

སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་།།
ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ།།
འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན།།
ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི།། ༢༨

བདུད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་།།
ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མི་མོས་དང་།།
ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་།།
སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ།། ༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་བསྙེན་པར་བྱས་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲངས་མེད་དུ་མར་ཚོགས་བསགས་པ་སྟེ་

ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་འདི་ལ་མོས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཚུང་མ་པདྨའི་ཕྲེང་བ་ཅན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལས་ས་ཡར་འཕགས་སུ་མི་སྟེར་བར་དྲེགས་པ་དང་། སྨོངས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྨོངས་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། སེམས་མེད་པར་བྱེད་པའི་མདའ་ལྔ་འཕངས་ནས་ཐབས་ཀྱིས་ནོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་གཞན་སྟོང་ལ་མི་མོས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་བཞིའོ།།

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོམ་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་དག་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་དང་། དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ལ་གླན་ཀ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས།།
དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར།།
དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་།།
བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད།། ༢༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྲལ་བྲ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་

བཏགས་པའི་རང་ངོ་དག་པར་སོང་བའི་ཆ་དེ་དང་། བྲལ་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མའི་རང་ལྡོག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོས་དག་པའི་ཆ་ཉིད་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དག་ཆ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཅད་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་དག་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི།།
ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་།།
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ།།
སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཟུང་རྟོག་དང་ཤེས་བྱེད་འཛིན་རྟོག་སྟེ་དག་བྱ་གསུམ་པོ་དག་བྱེད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་གྱིས་ས་བོན་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་བཞིན་རང་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་དག་པའི་འབྲས་བུ་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དག་འབྲས་དང་། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་དག་འབྲས་དང་། རྒྱལ་སྲས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དག་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འཕགས་མཆོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་འབྲས་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་གདོད་མ་ནས་དག་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།

ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི།།
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི།།
གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ།།
སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན།། ༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་སོགས་འཁོར་བའི་ས་དགུ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ཡི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་དགུའི་གཉེན་པོར་ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་དགུ་སྒོམ་པས་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་ས་དགུ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་སྤོང་བ་གཉེན་པོའི་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤོང་བ་ནི།

དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས།།
ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག།
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི།།
གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་པའི་ལམ་འདིར་གཉེན་པོ་ཆུང་ངུས་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་སོགས་སྤོང་བ་དང་། ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་གཉེན་པོས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པའི་རྒོལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ལ། ཀླན་ཀ་དང་པོ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། སྣང་བ་ཆུང་ངུས་མུན་པ་ཆེན་པོ་བསལ་བ་བཞིན་གྱིས་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀླན་ཀ་གཉིས་པ་སྤོང་བ་ནི། འཛལ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། གཞལ་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་དག་ཕན་ཚུན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྐབས་གཉིས་པའོ།། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་སྐབས་ཏེ་སྐབས་དང་པོ་ལ་བལྟོས་པའི་གཉིས་པའམ་ཡང་ན་སྔར་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུར་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སླར་ཡང་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུགཉིས་པར་བཤད་པ་དེའི་འགྲེལ་པའི་བཤད་པའོ།། །།

སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོལ་ས་དང་བཅས་པའི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཤེས་དངོས་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན།།
དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ།།
དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར།།
ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད།། ༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་གནས་པར་སྟོན་ལ། དེ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་དེ་ཚུ་རོལ་སྲིད་པའི་མཐའ་དང་། ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མིན་ཅིང་། མཐའ་དེ་དག་གི་དབུས་སམ་བར་ན་ཡང་མི་

གནས་པ་ཏེ། གནས་ན་དུས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་ལ། དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་ནི།

དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས།།
ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ།།
དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས།།
ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད།། ༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། གཞན་ཡང་འབྲས་ཡུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ནི་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འབྲས་ཡུམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གཞན་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྙིང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

ཡོད་མེད་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་སྙིང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་རག་དགོས་ཤིང་། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ན། དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་ཅིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པས་སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་ནས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚན་འཛིན་སེལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པས་ལྟ་བ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་སྤྱོད་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཉེ་རིང་དུ་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ་བདུན། གཞི་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། གཉེན་པོ་དེ་ཟབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཟབ་པ་དེ་ཡང་རྟོགས་དཀའ་བའམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་།།
དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་།།
སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ།།
སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་འཇིག་ལྟ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དང་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྫས་ཡོད་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་དུ་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་མཚན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདག་མེད་དོ་སྙམ་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་འདྲེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི།

སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད།།
གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ།།
དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་སྦྱིན་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་པས། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ལ་སོགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའམ་རྗེས་སུ་སྙོམས་པ་ཕྲ་མོ་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་འཛིན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས།།

དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་འདི་ལ་ནི་ཆགས་པ་ཕྲ་མོའི་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་བྱང་སེམས་སམ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་དེ་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་དོ།།

བཞི་པ་དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི།།

ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་སྤྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་གཉེན་པོ་དེ་ཟབ་པའི་ཚུལ་ནི།

མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས།།

དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོས་པས་དབེན་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཐོས་པ་དང་། རེག་པ་དང་མྱོང་བའི་ཡུལ་དུ་བཀག་པ་ཡིས་ཟབ་མོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མི་རྟོགས་ཤིང་། འོན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྩལ་མ་རྫོགས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ་དེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་ཕྱིར།།

དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད།། ༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་ཡུལ་དུ་མི་དམིགས་པས། ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུལ་མེད་སྣང་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་དོན་དམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐལ་བས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དེ་ནི། ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གང་ཡང་མིན་པས་བསམ་པའི་ར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསམ་པས་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ།།

བདུན་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ།།
མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི།
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ།།
ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མདོའི་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་དང་། གེགས་སེལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་།།
དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་།།
དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ།།
སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།། ༨

མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་།།
བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་།།
སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས།།
འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི།། ༩

གཞན་ལ་རག་ལས་མིན་གང་དང་།།
སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལའང་དོན་ཚན་བདུན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། དེའང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་སྤྱོད་བཀག་ནས་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཞེན་སྤྱོད་

འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དེར་མ་རྫོགས་པ་ཀུན་བཏགས་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དེར་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་ཞེན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆགས་པ་སྟེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་ཆགས་མེད་པ་ཉིད་ལའང་ཞེན་ཅིང་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བཞི་དང་།

གཉིས་པ་བསྒོམ་བྱའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཞེན་སྤྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །གསུམ་པ་བསྒོམ་བྱའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལ་བྱེད་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་ཞེན་སྤྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བསྟན་པའི་ཚེ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་པར་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་ལ་ཞེན་སྤྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།

ལྔ་པ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལ་བསླབ་པས་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་གང་གིས་སློབ་ཕྱུལ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་བསླབ་པས་འབྲས་བུ་མང་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཞེན་སྤྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའོ།།

དྲུག་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་སྲུང་བ་ལ་

རག་མ་ལས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་གཞན་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་སྲུང་བ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེན་སྤྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བདུན་པ་སྲུང་བ་དེ་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སེམས་དཔའ་འམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། སྒྲ་བརྙན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྣང་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་གང་ལ་དང་། གང་གིས་གནོད་པ་དང་། གང་གནོད་པ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པས་དེ་ལ་ཞེན་སྤྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའོ།།

དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། ལྷག་མ་རྣམས་དངོས་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱོར་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་གེགས་སེལ་མཉམ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་པ།།

རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད།། ༡༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་དེའི་འོག་ཏུ་མཉམ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། གཟུགས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་གཟུགས་ཀྱིས་དང་། གཟུགས་བདག་གི་དང་།

གཟུགས་ལ་རློམ་སེམས་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེའང་གཟུགས་མི་རློམ་པ་ནི། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱིས་མི་རློམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྟེ་བཏར་བཏགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་བདག་གིར་མི་རློམ་པ་ནི། བདག་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་མི་རློམ་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་དེ་རེ་རེ་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་བཞི་བཞིར་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ།།
ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་།།
བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི།།
ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་འདིས་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན།།
མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་དང་།།
མ་སྐྱེས་མི་འགགས་ལ་སོགས་དང་།།
མཁའ་འདྲ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་།། ༡༢

ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་།།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་དང་།།
གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས།།
གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་།། ༡༣

དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་།།
ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནད་མི་འབྱུང་།།
ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་ནི།།
མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད།། ༡༤

མཚན་མ་དག་དང་མི་འབྲེལ་དང་།།
དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ།།
ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི།།
ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་ཡང་མིན་
པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་དང་བྲལ་བ་
དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
ཅན་དེ་ཤེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་དེ་ཡང་མཐའ་ལས་འདས་མ་འདས་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་
སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་མ་དག་ལས་གྲོལ་བ་དང་།

ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་མ་སྐྱེས་མི་འགག་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་དེ་ཡང་
མ་སྐྱེས་མི་འགག་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ནམ་
མཁའ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་དེ་ཡང་མཁའ་
ལྟར་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡུལ་དོན་དམ་གྱི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
ཅན་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་།

ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དང་།

གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞྲ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གཉིས་དག་ལམ་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འདི་དག་གི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་འགོག་བདེན་ཟབ་མོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་དང་། ཡུལ་འགོག་པ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་། ཡུལ་འགོག་བདེན་ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་དང་། ཡུལ་འགོག་པའི་གནས་དམ་པ་ནད་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་།

ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། ཉན་སོང་ཆད་ཅིང་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ལམ་རྗེས་བཟོད་ནི། མཚན་མ་མཐའ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་བྱ་དང་མིང་རྗོད་བྱེད་དང་དེ་གཉིས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་

མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྟར་ན་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་གནས་ཚུལ་རེ་རེ་ཞིང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞི་བཞིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་རེ་རེ་ཞིང་ཡུལ་ཅན་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་།།
ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ།།
འདི་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག།
རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་རྣམ་མཁྱེན་འདི་དང་། ཡང་ལམ་ཤེས་འདི་དང་། ཡང་གཞི་ཤེས་འདི་ཡིན་པ་སྟེ་དང་བཅས་པས་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྡུད་པའི་

ཚིག་འདིས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྐབས་གསུམ་པའོ།། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་རྫོགས་སོ།། །།

སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཐབས་སྦྱོར་བཞི་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་དང་། དབང་གྱུར་ཐོབ་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་། སྦྱོར་མཁན་གང་ཟག་དང་། སྦྱོར་བའི་རབ་དབྱེ་དང་། སྦྱོར་བའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས།།
རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ།།
ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར།།
དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད།། ༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པར་བཞག་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ནི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན།

ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་རྣམ་གྱི་རྣམ་པའང་གཞི་མེད་མིན་པར་མཁྱེན་གསུམ་རྣམ་པའི་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མདོ་བཞིན་བདེན་བཞི་ལ་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།།
མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར།།
བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་།།
ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད།། ༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་མདོ་ལས་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསུངས་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་ལ་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད་པས་ཉེར་བདུན་ནོ།།

དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། མེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། དབེན་པ་དང་། མི་བརྫི་བའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། གནས་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་

པའོ། །གསུམ་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཕྲོག་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཅས་སོ།།

བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ནི། དེ་ལ་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། འདུལ་བ་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། རྨི་ལམ་དང་། སྒྲ་བརྙན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། སྒྱུ་མའི་རྣམ་པའོ། །གསུམ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རློམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་བཅས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི།

རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་།།
འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན།།
དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི།།
ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་དང་། བདུན་དང་ནི་ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་མདོ་ལས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བདུན་དང་།

མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། ནང་དང་། ཕྱི་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཅས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ།།
སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས།།
ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར།།
ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན།། ༤

སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ།།
སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི།།
སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད།། ༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་པའང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད་ཅེས་པའོ།།

དང་པོ་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོ་བདུན་ནི། དེ་ལའང་སྡེ་ཚན་བདུན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་རྟོག་པའི་ལམ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི། མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །བཞི་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་དབང་པོ་ལྔ་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་སོ། །ལྔ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོབས་ལྔ་ནི། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་བཅས་སོ།།

དྲུག་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་

ཏུ་སྒྲུབས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅས་སོ། །བདུན་པ་རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི། དེ་ལའང་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གཉིས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤིག་པར་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་རང་ལ་ནང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིགས་ནས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཟུགས་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་

པ་སྤྲུལ་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྟུག་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཅས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གསུམ་མོ།།

གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་ཐར་ཕྱི་མ་ལྔ་ནི། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྲོས་མཚན་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཅས་སོ། །དེའི་སྙིང་དུ་སྡོམ་གསུམ་བསྟན་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དངགཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཅས་སོ། །སྙོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་ནི། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དྲུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ།།

གསུམ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ནི། དེ་ལ་ཡང་། ཡོན་ཏན་གྱི་

དབྱེ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ།།

གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི། ཆོས་དང་། དོན་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཅས་སོ།།

བཞི་པ་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་

ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག་དང་། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་ཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་བཅས་བཅོ་བརྒྱད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་དབང་བསྒྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་མཁན་གང་ཟག་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས།།

དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན།།

དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ།།
འདི་མཉན་པ་ཡི་སྣོད་ཡིན་ནོ།། ༨

སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་ཀུན་འདྲི་དང་།།
སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་པས།།
ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི།།
སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱུད་སྦྱངས་པས་རྟག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་མཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་མི་སྐྲག་ཅིང་སློབ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། སྔོན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྙེན་པའི་མཐུ་དང་། བསྙེན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཀུན་འདྲི་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་མང་པོར་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་སྤྱོད་པས་ད་ལྟ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྐྲག་ཅིང་དང་བས་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཚིག་དོན་འཛིན་

པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བར་དམ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཞེད་དོ།།

གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་རབ་དབྱེ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར།།
དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར།།
དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར།།
དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར།། ༨

དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་།།
ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།།
ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཉིད་དང་།།
ངེས་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་།། ༩

བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་མྱུར་བ་དང་།།
གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར།།
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་།།
གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་ཁྱབ་མི་མཐོང་།། ༡༠

གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་།།
དེ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག།
འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་།།
དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ལས། དང་པོར་རྣམ་ཐར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་ཐར་མཚན་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རློམ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མཚན་མར་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་།

རྣམ་ཐར་སྨོན་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་མཚན་མེད་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཅན་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་མཐར་ཐུག་པའི་ཚད་ནི་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་ཐར་སྨོན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་འདིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་སྨོན་པའི་མཐའ་གསུམ་བཀག་པར་མཛད་དོ།།

སྦྱོར་བ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལའང་སྐལ་པ་དང་བྲལ་བས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཟབ་མོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གསུམ་པོ་མྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་མིན་པ་སྟེ། དེས

ཟབ་དོན་གསུམ་པོ་རིམ་བཞིན་ཐོས་པ་ན། དངངས། སྐྲག །ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པས་ཚོགས་ཆེན་པོས་གནས་སྐབས་གཞན་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་འབད་པས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྣོད་ཉམས་པ་དང་། གལ་སྲིད་དེ་བཙོན་པ་ཤས་ཆེ་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་སྒྲིར་བའོ།།

སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་མི་ཉམས་པའི་རྟེན་ལའང་རང་དོན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྦྱངས་པ་ཤས་ཆེར་བྱས་པས་ཟབ་དོན་ལ་མི་དངངས་བས་ རྨི་ལམ་ནའང་ཡུམ་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པས་གང་ཟག་དེས་སངས་རྒྱས་གཅིག་གམ་གཉིས་འདིག་རྟེན་དུ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་ལས་མི་འདའ་བར་འཚང་རྒྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྲིར་བ་དང་། གནས་སྐབས་དེར་ལུང་མི་སྟོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ན་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ནའང་བྱང་ཆེན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིར་བ་དང་།

སྐྱེས་བུ་འབྲོག་དགོན་པ་ལས་བརྒལ་བ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། བདུད་བཞི་དང་ས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིར་བ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉེ་བའི་སྒྲིར་བ་དང་། སྦྲུམ་མ་མྱུར་དུ་བཙའ་ཁ་ལྟར་རང་གིས་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་མྱུར་བའི་སྒྲིར་བ་དང་། གཞན་དོན་དང་ལྡན་པ་ནི་རང་དོན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔས་སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་བསྒྲུ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིར་བའོ།།

དེ་ནས་ཡུམ་དོན་བསྒོམ་པ་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱོན་ཡོན་གང་ཡང་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བའོ།།

དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གཞན་དག་ལ་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཉེས་པའི་དྲི་མ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བའོ། །དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་མུ་མཚམས་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཟླ་བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལས་མི་ནུར་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའོ། །སྦྱོར་བའི་གཞུང་རྩ་བའི་འབྲུ་འདི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གྲོ་ལུང་པའི་གསུང་ལྟར་ཡུལ་དང་། སྦྱོར་བ་པོ་དང་། སྒོམ་པ་རྫོགས་པའི་ཐབས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལྔས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་དང་། སྐྱོན་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། ནུས་པ་མཚན་ཉིད་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ།།
ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བདུད་ཀྱི་མཐུ་ནུས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་ཆེན་པོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་མ་ནོན་གྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཡུལ་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སླུ་བ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།

ཟབ་མོ་བསྒོམ་པ་ལ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཕྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་གཞུག་པར་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ངེས་པར་

འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོན་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ནི།

སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ།།

དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་སྐྱོན་ནི། བཅུ་ཕྲག་གི་ཚན་པ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཁར་དྲུག་བསྣན་པས་སྐྱོན་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ།།

སྐྱོན་ཞེ་དྲུག་ནི། རང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྐྱེན་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྤོབས་པ་ཧ་ཅང་བུལ་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་སྤོབས་པ་ཧ་ཅང་མྱུར་བ་དང་། གླལ་བ་དང་གོད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། མཚན་རྟོག་གི་གཡེང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མི་ཕན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་རོ་མ་མྱོང་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། ཤེར་ཕྱིན་པོར་ནས་ཉན་རང་གི་སྡེ་སྣོད་ལ་འཇུག་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་དང་། རྙེད་བཀུར་གྲུ་ནོམ་

པའི་རོ་མྱང་བའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་འཇུག་ན་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡུམ་པོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཚོལ་བས་རྟག་ཏུ་ཡུམ་ལས་ཆེད་དུ་ཉམས་པ་དང་།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་མིན་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མཆོག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཉམས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་གོང་ན་མེད་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡུལ་རྣམས་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོབས་པ་ཆེར་དཀྲུགས་པའི་བློ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུམ་རྟོགས་ནས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུམ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཆགས་སྡང་གི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་མྱང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཚོལ་བ་བཅས་ཉི་ཤུའོ།།

གཉིས་པ་རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་ནི། ཉན་པ་པོ་འདུན་པ་དྲག་པ་དང་འཆད་པ་པོ་སྙོམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་དག་དམ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་མི་གཉེར་གྱི་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་

ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་འདོད་པ་ཆེན་པོ་བ་ཆུང་བ་ལྷུར་བཙོས་པ་ཡིན་ལ། འཆད་པ་པོ་འདོད་ཆེན་པ་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་འཆད་པ་པོ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་དགེ་བ་དང་ལྡན་ཅིང་འཆད་པ་པོ་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་།

ཉན་པ་པོ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་འཆད་པ་པོ་སེར་སྣ་བྱེད་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་ཡོན་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་འཆད་པ་པོས་ཡོན་མི་ལེན་པར་བྱེད་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་མགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་ཡིན་ལ་འཆད་པ་པོ་རྣམ་པར་སྤྲོས་པས་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་འཆད་པ་པོས་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་ཞིང་འཆད་པ་པོ་ཕྱིན་དྲུག་དང་མི་ལྡན་པས་ཉམས་པ་དང་།

ཉན་པ་པོ་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་འཆད་པ་པོ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་གཟུངས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་འཆད་པ་པོ་གཟུངས་མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཡུམ་ཡི་གེར་འབྲིར་འདོད་ཅིང་འཆད་པ་པོ་ཡི་གེར་འབྲིར་མི་འདོད་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འཆད་པ་པོ་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་སྟེ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་བཅུ་བཞི་དང་།

གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་ནི་རང་ཁོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་ནོ།།

འཆད་པ་པོ་གཅིག་པུ་ལ་བརྩོན་པར་དགའ་ཞིང་ཉན་པ་པོ་འཁོར་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོས་གདུལ་བྱའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་ཅིང་ཉན་པ་པོས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཙམ་འདོད་ཅིང་ཉན་པ་པོས་དེ་སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཉན་པ་པོ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བས་ཉམས་པ་དང་།

འཆད་པ་པོ་མུ་གེ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཉན་པ་པོ་དེར་མི་འགྲོ་བས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་ཆོམ་རྐུན་པ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཉན་པ་པོ་དེར་མི་འགྲོ་བས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་པོ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་བདུན་བཅས་ཉེར་གསུམ་མོ།།

གསུམ་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྐྱེན་གསུམ་ནི། བདུད་ཀྱིས་ཡུམ་དོན་དང་རང་རྒྱུད་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་

པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བདུད་སྡིག་ཅན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་བྱད་དུ་སྤྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ།།

གསུམ་པ་ནུས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ།།
ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ།།
ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ།།
ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གང་གིས་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚོན་བྱ་དེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་དུར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚོན་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཡང་ངོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་དྲུག །ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་།།
འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་།།
སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་།།
དེ་བསྡུས་པ་དང་ཕྱིར་ལྡུས་དང་།། ༡༩

མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་།།
ཆགས་བཅས་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེན་དང་།།
ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཚད་མེད་དང་།།
རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་།། ༡༥

སེམས་བལྟར་མེད་དང་ཤེས་པ་འདི།།
གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཤེས་བྱ་དང་།།
དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི།།
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས།། ༡༤

ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དེ།།
གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི།།

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི།།
ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན།། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱང་། དོན་གྱིས་ན་གཞིའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་དང་། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཕུང་པོ་ལྔ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པས། ཡོད་མ་མྱོང་བར་བདེན་པའི་བདེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མི་འོང་བ་དེ་འཇིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་སྣང་བྱར་མཁྱེན་ནས་སྣངས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གང་དག་གི་སེམས་དེ་ནང་དུ་བསྡུས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱིར་བལྟས་པ་དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཚད་མར་སྣོམ་ནའང་། ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཚད་མིན་དུ་དགོངས་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དང་འགལ་ཟླར་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནང་དུ་བསྡུ་བ་

དང་ཕྱིར་གཡེང་བ་གང་གིས་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་འཚལ་བའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཤེས་པར་བཅས་པ་འགགས་ཀྱང་གདོད་མའི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་དེ་ནི་མི་འགག་པས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་།

གང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པར་ཤེས་པ་དང་། སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དཀྲིས་གཞན་ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཤེས་པའང་རྣམ་པར་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་དམ་པའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་གཏུགས་པས་ན་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེན་པོར་གྱུར་པའང་གཞལ་བའི་ཚད་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ལྔའི་ཡུལ་དུའང་སེམས་ཅན་སེམས་དང་བཅས་པ་མི་སྣང་བ་དང་། མི་གཟིགས་པས་སེམས་ལྡར་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་འདུ་བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་བཙུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐེ་ལོག་པའི་ལྟ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་རྟོགས་པ་དང་།

དམིགས་ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་སེམས་གསོ་བ་དང་འཕྲོ་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་བསལ་བ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་གསལ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མདོར་ན་ཐུབ་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་།།
སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་།།
སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་།།
ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཁྲུག་མེད་དང་།། ༡༨

འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག།
རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ།།
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི།།
ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བཅས་པ་དང་། སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།

བརྟེན་པའམ་གནས་པ་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ་བས་ན་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་དུ་འཆུགས་པ་དང་འཁྲུགས་པར་བྱར་མེད་པ་སྟེ་མི་གཡོ་བའམ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དུས་གསུམ་གང་དུའང་བྱ་བར་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འདུ་འགོད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་གང་གིའང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།

དེ་ལྟར་མི་རྟོག་པའང་རྟོག་བྱའི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གནས་ལུགས་དང་། ཡང་ན་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པས་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་སྟོན་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ངོར་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཆོས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས།།
གནས་དང་གུས་པར་བྱ་བ་དང་།།
བླ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་།།
དེ་ལ་མཆོད་དང་བྱེད་མེད་དང་།། ༢༠

ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཁྱེན་གང་ཡིན་དང་།།
མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་།།
འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་།།
བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་སུམ་མཛད།། ༢༡

བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན།།
འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ།།
རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི།།
ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས། གང་ལ་མངའ་བ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་གནས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ནམ་ཡུམ་མམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་རིམ་གྲོ་དང་། དེ་ལ་བླ་མ་ཉིད་དེ་བཀུར་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་། མཉེས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རོལ་སྟངས་དང་། དེ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ག་བ་ཉིད་ཙམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་བྱེད་པ་དང་དེས་བྱས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འཇུག་ཅིང་འཇུག་པ་ན་ཡུལ་དེ་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་མཐོང་མི་མཐོང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་དེ་ཉིད་དྲི་མ་དང་བྲལ་ནས་མངོན་པར་སྟོན་པའམ་གསལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དང་། བརྗོད་པ་དེ་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་།

རིགས་པ་དེས་དྲངས་པའམ་ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་པས་དྲངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣར་འཇིག་པར་སྣང་བ་འགལ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་དང་། དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་འགོག་ཟིན་པར་གྱུར་པ་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་རང་བཞིན་ཞེས་པར་བཤད་དོ།།

བཞི་པ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས།།
ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན།།
སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས།།
ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན།། ༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། སོགས་པས་མི་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཇི་ལྟར་ཞུགས་པ་ཡང་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་།།
གཞལ་དང་བགྲང་ལས་ཡང་དག་འདས།།
འཕགས་པ་ཀུན་སྡུད་མཁས་པ་ཡིས།།
རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་ཤེས་ཉིད།། ༢༤

ཤེས་སྨྲུར་བྲི་དང་གང་མེད་དང་།།
སྒྲུབ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་།།
དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་།།
མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་།།༢༥

རོ་མྱང་མེད་དང་ཁྱད་པར་ནི།།
བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ།།
གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས།།
ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ།། ༢༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཁྱེན་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསམ་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་འཛུག་མི་རུང་བ་དང་། མི་མཉམ་པ་སྟེ་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པས་མཉམ་པའམ་འགྲན་པར་མ་མཆིས་པ་དང་། མཁྱེན་པ་དེས་ཡུལ་གཞལ་བར་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་ལས་འདས་པ་དེ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པ་དེའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་མ་གྲུར་པས་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་མིན་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་བ་ནི་སྡུག་བདེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པ་དེས་འཕགས་ཆེན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་བར་ཆོད་པ་མེད་པ་ཀུན་སྡུད་པར་བྱེད་པ་དང༌། དེ་ལྟའི་དོན་ལ་མཁས་ཤིང་བཟོ་བས་གཞན་མཐའ་དག་ལེགས་པར་ཐུགས་སུ་བྱུང་བས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱ་བ་དང༌། སྐལ་པ་ཐུན་མོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷག་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཤེས་པ་ཉིད་དང༌། མཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་དེ་དགོས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་མྱུར་བའི་མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་བས་ནི་ཀུན་བདེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པས་དོན་མྱུར་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རེས་ནུས་པ་བུལ་དུ་བྲི་བ་མེད་པ་དང༌། རེས་རྣོ་བ་སྟེ་གང་བའི་རེས་འཛོག་གི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྒྲུབ་པ་ན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང༌། འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པར་དབང་ཐོབ་པའི་མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་བས་ལམ་བདེན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ།།

མཁྱེན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སུ་བྱ་བ་གང་ལ་གྲུབ་འབྲས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རློངས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་དག་པར་བྱེད་པ་དང༌། དེ་དག་བྱེད་ལ་མཁས་པའི་ཡོངས་འཛིན་བསྟེན་པ་དང༌། གང་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་གིའང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་རོ་མྱང་བ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་འགོག་བདེན་གྱི་དེ་ཉིད་དམིགས་པར་བྱེད་དོ།།

མདོར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཁྱད་པར་ནི་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་གང་གིས་བྱང་སེམས་ལམ་ནི་གཞན་ཉན་རང་དག་གི་ལམ་ལས་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ།

ལྔ་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།

ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་།།
མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་།།
གནས་དང་དཔུང་གཉེན་གླིང་དང་ནི།།
ཡོངས་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།། ༢༧

ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི།།
འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་བདག།
ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ།།
འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།། ༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཕན་པ་དང་། མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་བདེ་བ་དང་། གང་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པ་དང་། སྐྱོབ་པར་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་དག་ཏུ་གནས་པ་དང་། གོ་འཕང་མཆོག་གི་གནས་ལ་འགོད་པ་ཉིད་དང་། བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཟློག་པའི་དཔུང་གཉེན་དང་། ཉམ་ང་བ་ངལ་

གསོ་བར་བྱེད་པའི་གླིང་དང་ནི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་རྣམས་བཟང་པོའམ་མཆོག་གི་ལམ་དུ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པའང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ངང་ངམ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། བྱེད་པའི་ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོར་བཤད་པ་འདི་དང་བཅས་པས་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི།

ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་།།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག།
དབེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་།།
ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་།། ༣༩

མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་།།
དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་།།
མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ།།
གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་།། ༤༠

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་།།
ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད།།
མཚོན་བྱ་ལྔ་བུར་མཚོན་པས་ན།།
མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཤད་པ་ཡིན།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པ་དང་། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། མཚན་མ་སྐྱེ་དམིགས་པས་དབེན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། སྐྱོན་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་དབེན་པ་དང་། སྤང་བྱས་ཀྱང་དབེན་ན་གཉེན་པོ་དག་གིས་དབེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའམ། འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་ཀྱང་། སེམས་ཅན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལམ་སྒྲུབ་པ་སོགས་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་ངེས་པས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སྤྲོས་པས་དབེན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཉིད་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བས་མཚན་ཉིད་གཞན་གྱི་གཡེང་བས་དབེན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་དམིགས་པས་དབེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དམིགས་པས་དབེན་པ་དང་།

དེ་ཉིད་ལོག་པའི་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་རྗེ་རྗེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་

འཁོར་བ་དང་འཁྲུལ་པའི་གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྟེ་གསར་བྱུང་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྡོག་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་མཚན་གཞི་དེ་ཉིད་མཚོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་ནའང་། འདིར་མཚོན་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཁྱད་ཕྱེད་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས།།
ཡང་དག་སྒྲུབ་ལ་མཁས་པ་ནི།།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ།།
ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད།། ༣༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་མཚན་བཅས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚོགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད་ཅིང་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དབང་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་།།
སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་།།
བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དྲན་པ་དང་།།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་།། ༢༢

ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ།།
ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་ལ་སོགས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། དོན་དམ་པའི་རྒྱ་མཆོག་དང་འབྲས་མཆོག་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བསམ་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དྲན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པ་ལྔའོ།།

གཉིས་པ་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་ནི།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས།།
རྟོགས་སླ་རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད།། ༣༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དད་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིས་ནི་རྟོགས་པར་སླ་ལ། མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོས་ནི་རྟོགས་དཀའ་བར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གསུམ། དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས། གང་ཟག །སྒོམ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར།།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྔགས།།
དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས།།
རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ།། ༣༥

བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་།།
སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན།།
དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།
བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།། ༣༦

རྟེར་གྱུར་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི།།
རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ།།
ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས།།
སྨིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ།། ༣༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ངྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་པས། འདིར་གྱི་དོན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཞེས་པ་ཡིན་ཅེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པར་དམིགས་པར་བརྟགས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྫོགས་བྱང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ངྲོད་སོགས་རེ་རེ་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ངྲོད་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ།།

ངྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ངྲོད་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། ཡིད་དུ་སྡུག་པར་བྱམས་པའོ། །གཉིས་པ་ངྲོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཕན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་སེམས་སོ།།

གསུམ་པ་བྲོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། རང་ལས་ལང་ཚོ་རྒན་པ་རྣམས་ལ་ཕ་དང་མའི་སེམས་དང་། ལང་ཚོ་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་སྤུན་དང་སྲིང་མོའི་སེམས་དང་། ལང་ཚོ་གཞོན་པ་རྣམས་ལ་བུ་དང་བུ་མོའི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་བཤེས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་གྲོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་རུས་མི་གཅིག་པའི་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་བཅས་ལྔའོ།།

དེ་ནས་རྩེ་མོའི་དམིགས་པ་ནི་སྔར་བཞིན་ལས། རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་ནི།

བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་།།
དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།
བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེས་པའོ། །རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ནི།

སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན།།
དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།
བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེས་པའོ། །སོགས་པས། རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ནི།

ནང་སྟོང་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན།།
དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།

བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེས་པས། རྩེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་བསྔོད་པའི་དམིགས་པ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ལས།

བསྔོད་པ་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་ནི།

རང་ཉིད་བདེན་བཞི་ལ་གནས་གཞན།།

དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།

བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེས་སོ། །བསྔོད་པ་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ནི།

ཞུགས་སོགས་ཆེད་དུ་གནས་པས་གཞན།།

དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།

བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེས་པའོ། །བསྔོད་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ནི།

བྱང་སེམས་སྐྱོན་མེད་ལ་གནས་གཞན།།

དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།

བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་པ་ནི་སྔ་མ་དེ་བཞིན་ལས། ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་སྟེ།

སེམས་ཅན་སྨིན་སོགས་གནས་པས་གཞན།།

དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།

བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ནི།

བདག་ཉིད་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་གནས།།

དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།

བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ནི།

བདག་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་བསྐྱེད་ལ་གནས།།

དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།།

བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ།།
མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས།།
དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས།། ༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གནས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ། མཐོང་ལམ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག །སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས།།
རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས།།
ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི།།
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི།། ༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་བཟུང་བ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདི་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། དྲོད་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་གཅིག །རྩེ་མོའི་རྟགས་དྲུག །བཟོད་པའི་རྟགས་གཉིས། ཆོས་མཆོག་གི་རྟགས་གཅིག་གོ། དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་།།
ཐེ་ཚོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་།།
བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་།།
གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་།། ༤༠

གཞན་གྱི་རྗེས་ཅན་སྦྱིན་སོགས་དང་།།
ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད།།
བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྒྲིབ་པ་ནི།།
རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་དང་།། ༤༡

བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་།།
དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་།།
གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་དེ་དང་དེར་མོས་པ་ལྡོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དོན་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་ due ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། མི་དལ་བ་སྟེ་མི་ཁོམས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དགེ་བ་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། འགོད་པར་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་དེས་ཀྱང་གཞན་སྦྱིན་སོགས་ལ་འགོད་པ་དང་།

ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་དང་། སོགས་པས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། འདོད་འདུན་སོགས་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་། འདས་པའི་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་ལྡན་པ་དང་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་གཙང་བ་དང་བཅུ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་རྩེ་མོའི་རྟགས་དྲུག་ནི།

ལུས་ལ་སྲིན་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང་།། ༩༢

གྱ་གྱུ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་དང་།།
ལེན་དང་སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་།།
ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་།།
སེམས་ཅན་དོན་དུ་དམྱལ་འཚོལ་དང་།། ༩༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལ་སྲིན་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། དམན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གྱ་གྱུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྤྱོད་པ་ལེན་པ་དང་། སེར་སྣ་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ལྡན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བའང་འཚོལ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་རྟགས་གཉིས་ནི།

གཞན་གྱིས་དཀྲི་བར་མི་བཏུབ་དང་།།
ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ།།
བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་ལམ་གཞན་གྱིས་དཀྲི་བར་མི་བཏུབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་དམ་གནོད་པ་ལ་གནོད་པའམ། གེགས་སམ། གདོན་ནམ། བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་སོ།།

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་རྟགས་གཅིག་ནི།

སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ།། ༩༩

རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས།།
ཐོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་།།
ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི།།
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག། ༩༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཐོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སྦྱོར་ལམ་པ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་།།
ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི།།
མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། ༩༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་

བརྒྱད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ཀུན་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་།།
སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས།།
རྣམ་ལྡོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི།།
ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་།། ༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ལྡོག་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། བདུད་ལས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་བཟློག་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མི་བཏུབ་པའི་སེམས་བརྟན་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི།།
འདོད་པ་སྤྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་།།
རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཉིད་དང་།།
འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་།། ༩༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་དང་སེམས་གང་དུ་སྐྱོ་བ་དང་འཇུག་པ་ལ་ཡང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་ཆགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལུས་ངག་གིས་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་བ་གཏན་ནས་ཆད་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

དེའང་རང་ཉིད་འདོད་ཡོན་ལ་དུག་ལྟར་གཟིགས་ཀྱང་འདོད་ཡོན་སྨན་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། གཞན་དག་འདོད་ཡོན་གྱི་རྒྱུས་གདུལ་བྱ་བགྲི་སྟེ། མཐར་ཐུག་གདུལ་བྱ་འདོད་ཡོན་ལ་དུག་ལྟར་བལྟ་བའི་ཐབས་སྟོན་པས་རང་གཞན་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་། ཐབས་མཁས་པའི་སྤྱོད་པས་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འགར་ཡང་མ་གཟིགས་པས་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།

སེམས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞན་གྱིས་དད་པས་ཡོན་ཕུལ་བའི་དགེ་རྩ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་ནུས་པས་འཚོ་བ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ།།

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

ཕུང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་།།
ཚོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི།།
གཡུལ་འགྱེད་……………………………།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་སོགས་པས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་པོ་དང་སོགས་པས་ཤེས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་གཡུལ་འགྱེད་ཀྱི་གཏམ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །འདིར་སྦྱོར་བ་ནི་དང་པོའི་ཞེན་བློ་སྐྱང་

ཅིག་མ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དྲན་ཅིང་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཤེས་པའི་ཞེན་པ་སྟེ། གནས་པ་ནི་ཞེན་པའི་རང་ངོ་ནས་བཞག་ལ། སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་ཞེན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

………སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ།།
སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི།། ༤༩

གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་།།
ཆོས་ནི་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད།།
རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད།།
ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་།། ༥༠

ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ནི་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སེམས་དཔའ་དེས་རང་གི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་

ལམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ལམ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ།།

གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི།།
བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི།།
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན།། ༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་པ་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བློ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་བརྒྱད། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི། དབྱེ་བ། གྲངས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་མི་འགལ་བ། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་པ། ལན་དཔེ་དང་བཅས་པ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ།།
ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས།།
ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་།།
སྐུར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད།། ༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱངས་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་རིམ་པས་རྒྱུད་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཆར་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བསྟན་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཡོད་མ་མྱོང་གི་དྲི་མ་བསལ་བ་ལྟར། སྣང་བས་ཆོས་ཉིད་སླར་དག་པར་སོང་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་བསམས་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་སོགས་མཁས་པ་དག་གིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལ་སོགས་པས། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས།

རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་འདུ་མི་བྱེད།།
སྐྱེས་པ་མེད་དང་འདོད་ཆགས་བྲལ།།
འགོག་པ་ཞི་བ་དེ་བཞིན་ཉིད།།
ཡང་དག་མཐའ་སྟེ་ཟབ་མོ་བཅུ།།

ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པ་རྟག་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ནི།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི།།
ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ།།
ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་།།
འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་བསྒོམ་པའི་ལམ།། ༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་འཇལ་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ངེས་པར་རྟོག་པ་སྟེ། སེམས་འཇལ་ངེས་པར་རྟོག་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ལམ་སློབ་པ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་མོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི།

དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།
ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས།།
ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས།།
རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ།། ༥༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་པའི་ལམ་དེ་ནི་དང་པོར་སེམས། བར་དུ་འཇལ། ཐ་མར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་དེ་ཉིད་ལ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའང་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་རྣམ་པས་སྒོམ་ལམ་རྣམ་པ་དགུར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེད་དོ།།

བཞི་པ་གྲངས་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་མི་འགལ་བར་འཆད་པ་ནི།

གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས།།
དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན།།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི།།
རྒྱུ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད།། ༥༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་ལ་སོགས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་རྣམས་དམ་པའི་དོན་དུ་གྲངས་མེད་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན་དུ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་མེད་སོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་གྲངས་མེད་སོགས་སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་སྒོམ་ལམ་དགུ་པོ

དག་རྒྱུ་མཐུན་པའི་རེ་རེ་ཞིང་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་སོགས་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བཞེད་དོ།།

ལྔ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། བརྒལ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ།།
ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་རུང་།།
སྒོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི།།
ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་ཐོབ།། ༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའམ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་འཕེལ་དུ་མི་རུང་བས། སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་འདིར་ནི་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ།།
འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད།།
བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད།།
དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞེད།། ༥༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་འདི་ནི་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱང་བྱ་སྤོང་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་མིན་པར་གྲུབ་པོ།།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ནི་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྒོམ་ལམ་དེའང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བཞེད་པས། སྒོམ་ལམ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ།།

དྲུག་པ་འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི།

སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར།།
རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ནི་སྔ་མས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིགས་པ་མིན་ལ། སེམས་ཕྱི་མས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སེམས་སྔ་མས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྔ་མ་དེ་སེམས་ཕྱི་མ་དང་མ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་སྔ་མ་ཡོད་པའི་ཚེ་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཕྱི་མས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྔ་མ་དེ་ཕྱི་མ་དང་མ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔ་མ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བདུན་པ་ཡན་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི།

མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི།།

ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད།། ༥༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་འཚོགས་ནས་སྡོང་བུ་བསྲེགས་པའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་སློམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་སོ།།

བརྒྱད་པ་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཉིད་བསྟན་པ་ནི།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་།།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་།།

ཤེས་དང་སྤྱོད་དང་གཉིས་མེད་དང་།།

ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད།། ༥༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བརྟགས་ན་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་རང་ལ་བལྟོས་པའི་དོན་དམ་དང་། འདི་དོན་དམ་གོ་ཆོད་དུ་འདོད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྨྲ་བ་

དག་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་པར་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དག་བཞེད་ལ། དོན་དམ་པའི་སྙིང་པོ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་བརྟགས་དཔྱད་ཀྱི་བློ་ལ་དོན་སྤྱི་སེལ་བ་ཙམ་ཡང་སྣང་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་དེ་རྟག་མི་རྟག་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་མིན་པས་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་དང་ནི།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་འཕྲུལ་ངོར་ཆོས་དག་སྣང་བ་ལ་འཕྲུལ་ཚུལ་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་པར་འཕྲུལ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཕྲུལ་པས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བརྟེན་པ་དེ་སྐྱེས་པར་མ་བརྟགས་པས་ཡང་འཕྲུལ་ཏེ་འགག་པར་སྣང་བ་དང་། ཡང་འཕྲུལ་རྒྱུན་གྱིས་འགགས་པ་དེ་སླར་གཏོད་སྐྱེས་བྱུང་སྙམ་པ་སོགས་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་གི །དོན་དམ་པར་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་འགག་རྒྱུ་མི་སྲིད་ལ། དོན་དམ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་པས་འགག་པ་དང་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པས་འགག་པ་ཟབ་པ་དང་།

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་དད་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལའང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རེ་ཡོད་ལ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་མིན་བདེན་བརྫུན་གྱིས་འབྱེད་ཅིང་། འོན་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ཀའང་སྟོང་ཉིད་ཙམ་དུ་རིས་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚད་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་

པའི་ཆོས་ཉིད་ཚད་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བ་ལས་འདས་ཀྱང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་མངོན་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པས་ཤེས་བྱ་ཟབ་པ་དང་།

རྣམ་ཤེས་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱི་མཐུས་སྣང་བ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ནི་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པ་རྟག་པའི་ངོ་བོར་གནས་པས་ཤེས་པ་ཟབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྤྱོད་པས་མཆོག་དམན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སློང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་མཆོག་དམན་གྱིས་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། བསལ་བ་ལྟར་སྣང་བས་སྤྱོད་པ་ཟབ་པ་དང་།

བཏགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་བཞིན། རྫས་སུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པས་ཟབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་སངས་རྒྱས་གདོད་སངས་རྒྱས་དགོས་པ་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་འཚོལ་ཞིང་། དོན་དམ་པར་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་གཏིང་མི་དཔོགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ།།

གསུམ་པ་སྒོམ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གསུམ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ། ཐབས་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།།
སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་དེ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཆོས་རང་མཚན་པར་མི་རྟོག་ཅིང་མི་དམིགས། དེ་མི་དམིགས་པས་ལས་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལྟོས་པ་ཆད་ནས་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཀླན་ཀ་སྤང་བ་ནི།

ལས་མེད་ལ་སོགས་ཀླན་ཀ་ཡི།།
ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད།། ༧༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་གསོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཀླན་ཀའི་ལན་ནི། མདོ་ནས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཁོན་ལྟར་ཟད་ཀྱི། འདིར་ཚིག་ཟིན་དུ་མ་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི།

སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ།།
སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ།།

དེ་ལ་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི།།
སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད།། ༧༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཁྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་རིམ་གྱིས་སྦྱང་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཅན་མངོན་པར་གསལ་བར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་ངོར་ཤར་བའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་དེ་སྦྱང་བར་བྱས་ལ། དེ་ལ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྔར་ཡོད་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བས་སངས་རྒྱས་གོ་ཆོད་པོའི་ཞིང་ནི་འཁྲུལ་སྣང་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དག་ཉིད་ལ་ནོར་བུ་བཻཌཱུརྻ་སོགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་འཁྲུལ་ངོའི་དངོས་པོ་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་ལ་དཔེར་མཚོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅུ་སྒོམ་པ་ནི།

ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི།།
དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་།།
མི་གནས་ཇི་བཞིན་ཤུགས་དང་ནི།།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་།། ༧༢

མ་ཆགས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་།།
མཚན་མ་སྨོན་ལམ་ཟད་པ་དང་།།
དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཚད་མེད་པ།།
ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ།། ༧༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་ཟབ་མོ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་དཔའ་བོས་དགྲ་རྣམས་བཅོམ་ནས་གཉེན་བཤེས་དང་བཅས་པ་འབྲོག་དགོན་པར་ཐར་པའི་དཔེས། སྙིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྲིད་ཞིའི་དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། བྱ་བར་སྣང་ལ་རྒྱུ་བའི་དཔེས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་དང་།

འཕོང་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མདའ་འཕེན་པའི་དཔེས་ཇི་སྲིད་དགེ་བ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་མ་སྨིན་པ་དེ་སྲིད་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། སྨིན་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། ཆགས་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སློབ་ཀྱང་བར་མ་དོར་ཞི་བར་མི་ལྷུང་བའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་ནི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་།

གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདག་གཉིས་མི་དམིགས་པའམ་སྟོང་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། སྨྲོས་པའི་མཚན་མ་ཟད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པར་སྨོན་པའི་སྨོན་ལམ་ཟད་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པའི་རྟགས་སྟོང་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། རྟགས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུའོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བཞི་པའོ།། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྫོགས་སོ།། །།

སྐབས་ལྔ་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཉེན་པོའི་རྩེ་མོ་དང་། སྤང་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་བོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་མོའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དྲོད་ཀྱི་རྩེ་མོ་རྟགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་དང་། རྩེ་མོའི་རྩེ་མོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། བཟོད་པའི་རྩེ་མོ་བརྟན་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་རྩེ་མོ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན།།
རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས།།
རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས།།
རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད།། ༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྨི་ལམ་དང་སད་པའི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་དྲུག་ནི། དྲོད་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཐོབ་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སད་པ་ན་ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བར་བལྟ་བར་མ་ཟད། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་

དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྤོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ་སད་པའི་རྟགས་དྲུག་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ཚིག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གྲུབ་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་གྲུབ་པ་དང་། རང་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཕ་རོལ་དུ་ནོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་བཅས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་རྩེ་མོའི་རྩེ་མོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི།

འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྙེད།།
སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས།།
རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས།།
རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དོ།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ནམ་འཚོའི་བར་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ནམ་འཚོའི་བར་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་།

འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་མིར་གྱུར་ལ། དེ་དག་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དགེ་བ་བཅུ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མངོན་ཤེས་ལྔ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུན་ཚོགས་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་དང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་དེ། དེ་དག་གི་དགེ་བ་ཡང་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྔོས་པའི་དགེ་བ་བདུན་དང་།

སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་མིར་གྱུར་ལ། དེ་དག་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུན་ཚོགས་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་ཡང་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྔོས་པ་དང་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་བདུན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བདུན་ཚན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྡུ་མ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་མང་དུ་བསྟན་པ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། རྩེ་སྦྱོར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་

ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ནི་དགེ་བ་སྔ་མ་ལས་དགེ་བའི་རྣམ་པ་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དོ།།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་རྩེ་མོ་བརྟན་པ་ནི།

ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།།
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་མེད་པ།།
སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ།།
བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད།། ༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པར་བརྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་དགེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གོ་དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་རྩེ་མོ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ནི།

གླིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་།།
སྟོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས།།

བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།།
ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲུགས་པ་ཡིན།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་གི་བར་ནི་སྟོང་དང་པོ་དག་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་། བར་མ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནས་ཚད་གཟུང་བར་ནུས་པའི་དཔེར་མཛད་ནས། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར་དགེ་རྩ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྐབས་འདིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པར་འཕེལ་བར་ཡོངས་སུ་བསྒྲུགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་དྲུག་སྟེ། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྲོགས་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དང་། རྩེ་མོའི་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་དང་། སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན། གཟུང་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བའི་ངེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ།།
གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ།།
དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡུལ།།
མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་སྒྲུབ་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ནི། ཡུལ་དགག་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས།།
སེམས་ཅན་རྫས་དང་བཏགས་ཡོད་པར།།
རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད།།
དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་ཉིད།། ༨

གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་མེད།།
དེ་དག་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད།།
དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི།།
ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྫས་སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་སོ་སྐྱེའི་འཛིན་རྟོག་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དག་ཏུ་འདོད་དོ།།

དེས་ན་འཛིན་རྟོག་དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་ཀྱང་། འོན་གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གྱི་དོན་དངོས་པོ་དང་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ན་རྫས་དང་བཏགས་པའི་ངོ་བོའང་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པས་རྫས་དང་བཏགས་པ་དེ་དག་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད་དེ། འདོད་པར་མི་རིགས་སོ། །གཟུང་དོན་མེད་པ་དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།།

འདིར་རྐང་པ་སྔ་མས་གང་ཟག་གང་ལ་རྟོག་པ་འདི་གཉིས་གང་ལྡན་པའི་ཚུལ་བསྟན། གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་དེས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་འདིར་གང་ཟག་ལ་རྫས་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཆོས་ལ་རྫས་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བའི་ངེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འཇུག་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ །ལྡོག་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ །གང་ཟག་རྫས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ །སྐྱེས་བུ་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དགུའོ། །དང་པོ་ནི།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི།།
ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་།།
ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་དང་།།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་།། ༤

རང་གིས་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་།།
དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ།།
འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི།།
རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད།། ༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གནས་ལུགས་བཏགས་པས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རིགས་ཁམས་སྦྱངས་པས་ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་འདོར་ལེན་ཤེས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་སེམས་དཔའ་རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ནས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐག་སྲིང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་འཆད་པ་ནི།

སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར།།
རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི།།
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་།།
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་དང་།། ༡༠

གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་།།
ཚེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་།།
ཉི་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད།།
གནས་དང་འཇུག་ལ་སྤྲོངས་པ་དང་།། ༡༡

རྗེས་ལ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།།
རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི།།
ལྟོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ།།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་འབྱུང་།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་སྲིད་དང་ཞི་བ་གང་རུང་གི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སར་བཀྲི་བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དམན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་ཆའི་རྣམ་པ་མ་ཚང་བས་ལམ་དམན་པ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་བ་ན། ཐེག་པ་གཞན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་བགྲོད་དགོས་པས་འགྲོ་བ་དབང་པོ་དམན་པ་དང་། ཚེད་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ལོག་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐབས་ལ་དམན་པ་དང་།

གང་ཟག་གི་བདག་ཙམ་སྤྲངས་པས་སྤྲངས་པ་དམན་པ་ཉི་ཚེ་བ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དམན་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གནས་པ་དང་གནས་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞན་དོན་ལ་རྨོངས་པས་གཞན་དོན་དམན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་སླར་སྲིད་སོགས་ལྔ་དང་ཞར་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི་ནི། ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་གང་ཟག་རྫས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་འཆད་པ་ནི།

འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་།།
ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི།།
གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེར་འབྲེལ་དང་།།
གནས་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།།༧༣

ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་དང་།།
ཆགས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་།།
ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ།།
འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ།། ༧༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དང་ནི། སྐྱོན་དུ་རྟོགས་ནས་འདོར་བ་དང་། བླང་དོར་གྱི་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་དང་། བདེན་པའི་རྫས་ལ་གནས་པ་དང་། དེར་རྫས་དངོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཞེན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་བཞིན་དུ་རྫས་སུ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་ནས་ཆགས་པ་དང་ནི། དེའི་གཉེན་པོ་ཡུལ་བདེན་པའི་རྫས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྫས་སུ་འཛིན་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་འཆད་པ་ནི།

ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་།།
ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་།།
འགག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་།།
དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་།། ༡༥

གནས་དང་རིགས་ནི་འཇིག་པ་དང་།།
དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱུ་མེད་དང་།།

ཕྱིར་རྒོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ།།
འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ།། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བས་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ལམ་མཆོག་མིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་འགག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་ལ། རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པར་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་སྣང་བཏགས་སུ་གནས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྒྲུབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བདུད་སོགས་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ནི་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་དགུ་པོ་འདི་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྔ་མ་ལས་དགུ་ཚན་གཞན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྲོགས་ནི།

བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་།།
དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏད་དང་།།
དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ།།
བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་གཞན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་དགེ་སློང་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་སྟེ། མེ་ཏོག་སིལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤ་སྟག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་ལུང་སྟོན་པ་དང་།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་དགོས་ཤིང་། སློབ་པ་དེའང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་འཁྲུལ་མེད་ཐོས་པ་ལ་རག་པས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་ནི་ཆུད་མ་ཟོས་པར་བཟུང་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིག་ཅེས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏད་པའི་ཚིག་དོན་འཁྲུལ་མེད་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་མཐུན་པའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉིད་དོ།།

སྔོན་བྱུང་ལས་བརྩམས་ནས་རྗེས་འཇུག་འཁོར་གྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ན་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཏོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏད་དེ་བསྒོམས་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་

གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་བཤད། དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག །ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི།།
ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ།།
ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག།
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་མ་ཉིད་ནས་ཟད་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་འདུས་བྱས་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཟད་མ་སྔར་ཡོད་གློ་བུར་དུ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་སྔར་ཡོད་གློ་བུར་དུ་གེགས་བྱས་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི།

འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ།།
མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི།།

རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད།།
སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སླར་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཞིག་འགོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་འདི་ལ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནུས་པས་ནི་སྔར་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་ལ། སྔར་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་ཐོབ་བྱར་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པ་ནི།

གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུང་ཡོད་ལ།།
ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི།།
སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་།།
དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་རྩིས།། ༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཆོས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཀུང་གདོད་མ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟར་སྣང་དུ་མི་རུང་བར་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་བླང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིས་སྒྲིབ་པ་གདོད་ནས་ཡོད་པ་རྣམས་ལམ་གྱིས་

གློ་བུར་དུ་ཟད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བཅོས་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་གང་མེད་པར་བསྒྱུར་མི་ནུས་ལ། གང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྒྱུར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་བྱེད་པ་ནི།

འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད།།
བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད།།
ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ།།
ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།། ༢༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ལ་དོན་དམ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་ཆ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པའི་ཆ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བལྟས་པ་ན། བདག་རང་ངོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའམ། རྟོགས་པའམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ།།

ལྔ་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་ངོ་བོ་ནི།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི།།
དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་གང་།།
སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས།།
བསྡུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེར་ནི་ཕར་ཕྱིན་རང་རང་ལས་གཞན་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྡུས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྩེ་མོར་བསྟན་ཏོ།།

དྲུག་པ་དེ་སྒོམ་པ་ནི།

དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི།།
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་ཞུགས་ནས།།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་།།
ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད།།༢༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་མཐར་གནས་དགུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་

ནས། དེ་ལས་ལྡང་བ་ན་ལུགས་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། ལྡང་འདས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་དྲུག་སྟེ། གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ །སྤང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ །སྤང་བྱ་གང་ཟག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་རྟོག་དགུ །སྤང་བྱ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་རྟོག་དགུ །དེ་ལྟར་སྤངས་པས་ཕྱི་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར།།
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས།།
འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས།།
མཉམ་བཞག་མིན་པས་མཚམས་བཟུང་སྟེ།། ༢༩

ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་པ།།
གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ།།
དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་རྒལ་ནས།།
འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲ་འགྲོ། ༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་བསམ་གཏན་བརྒྱད་དང་གཟུགས་མེད་བརྒྱད་འགོག་པ་དང་

བཅས་པའི་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་བ་དང་ཕྱིར་ལོངས་པ་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་འདི་སྐབས་ཀྱི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཡིན་ལ།

ཐོད་རྒལ་ཆུང་ངུ་ནི། སྙོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་སེང་བསྒྲིངས་དང་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཐོད་རྒལ་འབྲིང་ནི། རྩ་བར་མ་བཏུས་ཤིང་འགྲེལ་པར་ཁ་བསྐངས་ནས་བཤད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐོད་རྒལ་ཆེན་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་མིན་པས་མཚམས་བཟུང་སྟེ་ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་སྟེ་ལྔ་པ་དང་། གཉིས་པ་སྟེ་དྲུག་པ་དང་། གསུམ་པ་སྟེ་བདུན་པ་དང་། བཞི་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་སྙོམས་པར་འཇུག་རིམ་ནས་བརྒལ་ནས་མཐར་འགོག་པའི་བར་དུ་འདོད་སེམས་ཀྱིས་སྐྲེལ་ནས་མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྦྱང་བྱ་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི།

མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།
བཏང་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་དང་།།
དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་།།
ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ།། ༢༨

གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ།།
སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་གནས་ལུགས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཡང་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མགོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བརྗོད་ཉིང་ལས་བཏང་བས་ཡུམ་ལ་མི་སློབ་པའི་སེམས་ཅན་དག་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་ཞེས་སློས་ལ། མགོན་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དེའང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ལ་དེས་སྐྱབས་མ་ཞུས་པས་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་མ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་ནས་དེས་དཀོན་མཆོག་གིས་གང་གསུངས་ལ་བླང་དོར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་བྱས་ན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་རློམས་ཡང་ཡོངས་སུ་བཟུང་དུ་མ་བཏུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པས་རྟོག་ན་མགོན་དུ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཤེས་བྱའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལམ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཡུམ་འདི་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལས་བཟློག་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངེས་པར་ལེགས་

པའི་ལམ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པ་དང་། མ་དག་ས་དང་། དག་པའི་ས་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་དང་པོ་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྤྱོར་བའི་རྣམ་པ་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི།

གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས།།
འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ།། ༢༧

སེམས་མི་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི།།
སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་།།
ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་།།
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱེད།། ༢༨

སྒོམ་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ་དང་།།
དེ་དག་ལས་ནི་བཟློག་ཉིད་དང་།།
ཇི་བཞིན་དོན་མིན་རྣམ་རྟོག་པ།།
སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་འདི་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་དགུ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བསྒོམས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བམ་སྙམ་པའི་སེམས་རྒྱུ་བ་དང་། སྒོམ་པ་མེད་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་བཟློག་པ་བསྒོམས་ཀྱང་བསྒོམས་ལ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་མ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མིན་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤང་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་གང་ཟག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ནི།

སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་།།
ཆོས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་མིན་ཉིད།།
ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད་དང་།།
དངོས་པོར་བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་།།༣༠

ཡོན་ནི་དག་པ་མ་ཡིན་དང་།།
སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་ལ།།
འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོར་དེ།།
ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་ཏེ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ལྟར་དངོས་ཡོད་དུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བློ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོའི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེའི་ཆེད་ཀྱིས་བློའི་མོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་གཞོལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཡོན་གྱི་གནས་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཆའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི། སྤྱོད་པ་ལས་ཉམས་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དང་པོར་སྨྲས་མ་ཐག་པ་དེ་དག་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་སྤང་བྱ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་རྟོག་དགུ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེའི་རྒྱུ་ཡི།།
ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་འཇོམས་པས།།
སྒོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི།།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ། ༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེར་བཏགས་པའི་དེའི་རྒྱུའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྟོག་ནི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་འཇོམས་པས་སྤང་བྱ་འཛིན་རྟོག་དང་། གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བར་གནས་པ་དང་། འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་རྟགས་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བརྩི་ན། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་ལ། སྒོམ་ལམ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ་སྟོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ནི།།
གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་གསུམ་དང་།།

ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་།།
མཚུངས་པར་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་།། ༣༣

མི་མཉམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་དང་།།
ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།།
གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀུན་སྨོངས་ལ།།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད།། ༣༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་མཁྱེན་པ་ནི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཞི་བའི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་མཉམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ལ་སོགས་པས་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ལ་དེ་དང་དེར་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་ནས་སྨོངས་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ཚན་ཐ་མར་བཞེད་དོ།།

དྲུག་པ་དེ་ལྟར་སྦྱངས་པས་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།

ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི།།
ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་ཕྱིན་ལྟར།།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི།།
བདེ་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀུན།། ༣༥

རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན།།
འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་སྤྲ་བ་ཡི།།
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི།།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད།། ༣༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་སྨན་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་ནས་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀུན་རྟོག་གིས་དུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནད་ཡུན་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་སོས་ཏེ་བདེ་བར་དབུགས་ཕྱིན་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་ཆུ་ཀླུང་སྟོང་ཕྲག་

ཕྱེད་དང་གསུམ། ནུབ་ནས་སྟོང་ཕྲག་ལྔ། བྱང་ནས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ། ཤར་ནས་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་འབབ་བོ།།

དེ་རྣམས་ལས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་བཅུ་པའི་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་མང་ངོ་། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱད་ཅུའི་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་མང་ངོ་། །དེ་བས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་མཚོའི་བུ་འཛམ་བུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྲིན་གྱི་ཆུ་མང་ངོ་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་པས་གངས་ཅན་མཚོའི་གནས་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་ཀླུང་བཻཎྜ་ལྷ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆུ་མང་ངོ་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁྲེས་ལས་འདའ་བར་མི་ནུས་པར་གསུངས་ཏེ། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་པ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཀ་མའི་སྦྱ་བ་སྐྱེ་གཞི་བརྟེན་དང་། རྫམ་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟེན་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་འཚང་རྒྱ་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་རང་ལྡོག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་བདག་པོ་རྣམ་པ་རྣམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་།།
བསེ་རུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་ལ།།
བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས།། ༣༧

བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།།
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ།།
བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།།
དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད།། ༣༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྣལ་བ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མུ་མེད་པས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེར་ཏིང་ངེས་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བ་དེ་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ན་སྒྲིབ་པ་གཞན་མེད་པ་དེས་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་དམིགས་པ་བདག་པོ་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ།།
བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད།།
རྣམ་པ་ཞི་ཉིད······················།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་རྩེ་འདི་ཡི་དམིགས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་རྩེའི་བདག་པོ་ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་དེ་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། རྩེ་མོའི་ཤེས་རྣམ་ནི་སྟོབས་པས་དཔེན་པའི་ཞི་བ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

...............འདི་ལ་ནི།།

རབ་ཏུ་སླ་རྣམས་བརྒྱུད་མར་གྲོལ།། ༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་གྲོས་ཆུང་བ་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསླད་དེ་སླ་བ་རྣམས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་མེད་ན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྒྱུད་མར་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དམིགས་པ་འཐད་དང་འདི་ཡི་ནི།།

ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་།།

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་།།
དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་།། ༥༠

སྦྱོར་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་།།
ཐབས་བཅས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་།།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་།།
གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་།། ༥༡

མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒོམ་པ་ལ།།
སླ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ།།
རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན།།
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད།། ༥༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་མོ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པའི་ཡུལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དེར་ཐལ་ན་འདོད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་དེར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བོ། །དོན་དམ་པར་ན་ཆོས་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་ཁྱབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་དེ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པར་ངེས་པར་བཟུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམིགས་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ལན་སྔར་དང་འདྲའོ།།

རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འཇོག་གི་དབྱེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིན་དྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་མིང་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་ཐབས་ཡང་དག་པ་དང་བཅས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་། གཙང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ལྟ་སྤྱོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གི་སྤྲོས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཟེར་རོ།།

རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གཏན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཞེ་ན་མ་གྲུབ་ལ། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཟེར་ན་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་མེད་པར་ཐལ།

བླང་བྱ་དང་དོར་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ནི། ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྒོམ་བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། ལན་ནི་དང་པོ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡུལ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དག་ཏུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའོ།། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་རྫོགས་སོ།། །།

སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བཏྣ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་།།
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཆོས།།
དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ།།
མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད།། ༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དག་ཏུ་བསྡོམས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ལ་སོགས་པས་ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བའི་ལམ་དེའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེད་དོ། །འདིར་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གཉིས་དང་། རྗེས་དྲན་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ཟློས་པ་དང་། ལྷ་དང་དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་ཟློས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། བསྡུས་དོན་སྒྲོན་མར།

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་ནི།།
གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་ཡང་།།
དངོས་དང་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་སུ།།
བསྟན་པ་ཟློས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན།།
ལྷ་དང་དཀོན་མཆོག་དཔང་པོ་དང་།།
རྟེན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་ཟློས་པ་མེད།།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའོ།། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྫོགས་སོ།། །།

སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྣམ་སྨིན་མིན་པ། རྣམ་སྨིན། མཚན་ཉིད་མེད་པ། གཉིས་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དཔེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་།།
ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།།
ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི།།
རྫོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ།། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་སྟོང་བྱེད་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་བསྡུ་བྱ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པས་ས་བཅུ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད།།
རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན།།
ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར།།
སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། ཟོ་ཆུན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི།

གང་ཚེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན།།
རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྐྱེས།།
དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུན་མཐར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་གང་གི་ཚེ་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལྷུན་གྲུབ་དྲི་བྲལ་གྱི་

ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་གང་དུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ལྟར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྦྱོར་བའོ།།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཡིས།།
ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས།།
ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད།།
སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས།། ༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔས་དུས་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་མི་འདོར་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས་ནུས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།།

བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི།

རྨི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད།།
གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར།།

ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི།།
དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ཡུལ་ན་རྨི་ལམ་དང་ནི་ཡུལ་ཅན་དེ་མཐོང་བ་དེ་དག་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་རྟོག་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟར། འོད་གསལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོ་འདོགས་སྐུར་འདེབས་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མངོན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་མ་ཐག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའོ།། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྫོགས་སོ།།

སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་བཤད་པ་དང་། སྐུ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི།།
ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག།
ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ།།
དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན།། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གང་སུ་དག་ཅིག་མཆིས་པ་དེ་སྐེད་ཅིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་སྤང་བྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤངས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་ནི། དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ངོ་བོ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐུ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལས་ཁྱད་པར། སྨོན་ནས་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར། ཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚུལ། མ་ངེས་པ་སྤྱང་བ། ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་།།
རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི།།
སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་།།
ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་།། ༢

ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི།།
རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་།།
ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་།།
མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག། ༣

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་།།
དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་།།
མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་།།
བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་།། ༤

དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་།།
བསྙེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་།།
བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་།།
སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།། ༥

ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས།།
བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་།།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་།།
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་སོ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟད་པར་བཅུའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྨོན་ནས་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་དང་།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། སྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས

ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི།

ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ།།
མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤོང་ཉིད།།
གྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས།།
རྒྱུན་གཅོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད།།༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བལྟ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་དེའི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་མིའི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་མེད་དང་། གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྟེན་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་བརྟག་མི་དགོས་པར་གདུལ་བྱ་དེའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པར་མཛད་པས་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པར་མཛད་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།

གསུམ་པ་སྨོན་ནས་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ནི།

སངས་རྒྱས་སྨོན་ནས་མཐུན་པ་ནི།།
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཆགས་སྤངས་དང་།།
ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་།།
དྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད།། ༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་ནས་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་པར་གནས་པ་དང་། འདྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད་ཅེས་པ་རྣམས་སོ།།

བཞི་པ་ཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི།

རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ན།།
གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི།།
གང་ཚེ་བྱ་བ་ཕན་གྱུར་པ།།
དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱུ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་ནས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ། འདུལ་བའི་རྣམ་པ་གང་

དང་ནི་གང་གི་ཚེ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་དེ་སྣང་ངོ་།།

ལྔ་པ་མ་ངེས་པ་སྤྱང་བ་ནི།

ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་།།
ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྲུངས་ལྟར།།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་།།
སྐལ་པ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཆར་ཕབ་ཀྱང་མེས་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་ས་བོན་མི་རུང་བ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྲུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ནས་བདུད་རྩིའི་ཆར་ཕབ་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་མེད་པས་བསྟན་པ་བདུད་རྩིའི་རོ་བཟང་པོ་མི་མྱོང་བའོ། །འདིར་ཆར་ཕབ་པའི་དོན་ནི། ཕལ་ཆེན་ནས་ཀླུ་ཁོ་ནས་ཆར་འབེབས་པར་བཤད་ཅིང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་རྒྱ་མཚོར་བཙུག་སྟེ་སྤྲུགས་ཏེ་ཆར་འབབ་པར་བཤད། གསེར་གླིང་པས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འབེབས་པར་བཤད་པས་གཞུང་དང་མཐུན་ནོ།།

དྲུག་པ་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་ནི།

དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར།།
སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད།།
དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐལ་མེད་ལ་མི་སྣང་ཡང་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་པར་རྟག་པར་བཞུད་པ་དེ་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་མིན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་འདུས་བྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་མིན་པས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ།།

དེས་ན་ཀློ་ཀ་གསུམ་པོ་འདི་མདོ་དང་དངོས་སུ་སྦྱར་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་། ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་རྟག་ཡིན་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ་བཀོད་ནས། དེ་ཁྱབ་རྟག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁྱབ་རྟག་ཏུ་སྣང་མི་སྣང་གཉིས་ཡོད་པ་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་བསྟན་ནས། དེ་མི་སྣང་ཡང་དེ་ཁྱབ་རྟག་མིན་མི་དགོས་པ་ཚིགས་བཅད་བར་པའི་སྟེང་དུ་མཐུན་དཔེར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལོངས་སྐུ་ལ་ལྔ། མདོར་བསྟན། མཚན་བཟང་པོ་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ། རྒྱུ་མདོ་ལ་སྦྱར་བ། དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་།།
དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི།།
ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར།།
ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད།། ༡༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་ལོངས་སྐུ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདིའི་སྐུས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་མཚན་བཟང་བཤད་པ་ནི།

ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རུས་སྦལ་ཞབས།།
ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་།།
ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས།།
འདི་ཡི་སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་།། ༡༣

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་བཞིན་བཤད་ན། སྟོན་སློབ་ལམ་དུ་བླ་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་བ་དང་བསུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རུས་སྦལ་བཞིན་དུ་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་བཅས་ཀྱི་སོར་མོ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ངང་བྱུར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་གྱ་ནོམ་པ་སྦྱིན་པས་ཕྱག་དང་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གྱ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་ཐུབ་པ་འདི་ཡི་སྐུའི་ནི་ཕྱག་གི་སྐྱོང་གཉིས་དང་ཞབས་ཀྱི་སྐྱོང་གཉིས་དང་ཐལ་གོང་གི་སྐྱོང་གཉིས་དང་ལྟག་པའི་སྐྱོང་ཕྱོགས་མཐོ་བའི་ཕྱིར་བདུན་པོ་དག་མཐོ་བ་ཉིད་དང་།

སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐུ་ཆེ་དྲང་།།
ཞབས་འབྱུར་མི་མངོན་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས།།
བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས།།
མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཆོག། ༡༩

སྟོན་གསད་པར་བྱ་བ་ལས་ཐར་པར་བྱས་པས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་སྲོག་གི་འཚོ་བ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་སྲོག་གཅོད་པ་

སྤྱངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་ཉིད་དང་། སྔོན་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ཞབས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་སྤེལ་བས་སྐུའི་བ་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་རིགས་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་ཡོན་ལ་སོགས་པ་མགུ་བར་བྱ་སྟེ་བྱིན་པས་བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཨེཎའི་འདྲ་བ་དང་། སྔོན་ནོར་བདོག་པ་ལ་སློང་བ་པོའི་སྐྱེ་བོའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་མ་སྤངས་པས་བཞེངས་ནས་མ་བཏུད་པར་ཕྱུས་མོར་སླེབ་པའི་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསང་བར་འོས་པའི་གསང་ཚིག་བསྲུངས་པས་མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཆོག་ཉིད་དང་།

པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་སྲབ་པ་དང་།།
སྤུ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འཁྱིལ་དང་།།
ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ།།
འདི་ཡི་དཔུང་པའི་མགོ་ཟླུམ་ཐལ་གོང་རྒྱས། ༧༥

སྔོན་གདིང་བ་གྱ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་པགས་པ་གསེར་མདོག་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྔོན་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་བྱིན་པས་པགས་པ་སྲབ་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་འདུ་འཛི་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྤུ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། སྔོན་སྐྱེ་

པོ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པས་ཞལ་རས་མཛོད་སྤྲུས་བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་དྲག་གི་ཚིག་གིས་ཁྱད་དུ་མ་བསད་པས་རོ་སྙོད་སེང་གེའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྔོན་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་ལེགས་པར་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་པས་འདི་ཡི་དབྱུང་བའི་མགོ་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་སྨན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་།

འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྣང་།།
སྐུ་ནི་ཉུ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ།།
གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་ལྗགས་རིང་མཛེས་པ་དང་།།
ཚངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་ཚེམས། ༡༦

ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཚེམས་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་།།
གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པར་ཚང་བ་དང་།།
སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་སྤྱན་རྫི་བ་མཆོག་གི།
འདྲ་བ་འདི་དག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན།། ༡༧

སྔོན་སྐྱེ་བོ་ནད་པའི་གཡོག་བྱས་པས་འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་དྲོ་བའི་མཆོག་ཏུ་སྣང་བ་ཉིད་དང་། སྔོན་ནགས་ཚལ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་

དུ་བཅུག་པས་སྐུ་ནི་ཤིང་ཏུ་གྲོ་ཧྲ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་བྱིན་པས་གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་འཇམ་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ལྤགས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་།

སྟོན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། སྟོན་ཚིག་འཁྱལ་པ་སྤངས་པས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པས་ཚེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚེམས་ཚད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་བདེན་པའི་ཚིག་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པས་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་ཕྲ་མའི་ཚིག་སྤྲངས་པས་ཚེམས་ཀྱི་གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟས་པས་སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་ཉིད་དང་། སྟོན་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བལྟས་པས་སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་བ་མཆོག་གི་རྫི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཐུབ་པ་ནི།

འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི།
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན།།

དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས།།
མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འཐོབ།། ༡༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་མཚན་ནི་གང་དང་གང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བས་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་རྒྱུ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་ནི།

བླ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་།།
ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་།།
བསྔོ་བ་བསྟེན་དང་གྱ་ནོམ་པའི།།
དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་གསད་བྱ་བ།། ༡༩

ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི།།
ཡང་དག་བླངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས།།
སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ།།
མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན།། ༢༠

ཅེས་གོང་དུ་བཀྲལ་ཟིན་ཏོ།།

ལྔ་པ་དཔེ་བྱད་བཤད་པ་ནི། (བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི།)

ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་།།
མདོག་སྣུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས།།
ཟླུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་།།
རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད།། ༢༧

ལོང་བུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་།།

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོའི་མདོག་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། རིགས་ཀྱི་མཆོག་ལས་སྐྱེས་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་།

ཡང་དག་པར་མཐར་གྱིས་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་འཚོ་བ་རབ་ཏུ་བསྲུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་འགྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མདུད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། བགྲོད་དཀའ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བོ་སྒྲོལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་།

(བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ནི།)

སེང་གེ་གླང་ཆེན་བྱ་དང་ནི།།
ཁྱུ་མཆོག་སྟབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་།།
མཛེས་གཤེགས་དྲང་དང་འཁྲིལ་བག་ཆགས།། ༢༢
བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཚམ།།

མི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེང་གེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཀླུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ངང་པའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ནི། སྐྱེས་བུའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྡོག་ཅིང་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་།

མཛེས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་སེམས་གྱ་གྱུར་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་པོར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྡིག་པའི་ཆོས་དང་མ་འབགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་རིམ་པར་འཚམས་པ་ཉིད་དང་།

(བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི།)

གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐུ།།
མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་།།
སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་།། ༢༣

གོམ་སྙོམས་པ་དང་སྤྱན་གཉིས་ནི།།
དག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་།།
སྐུ་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་།།

སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བའི་ཕྱིར་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྐུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཡངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སྐུའི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་ཉིད་དང་།

ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྙོམས་པའི་ཕྱིར་གོམ་པ་སྙོམས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་གོས་རྙེད་སླ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྟག་ཏུ་མ་ཞུམ་པའི་ཕྱིར་སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་སྐུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་།

(བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ནི།)

ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་།། ༢༤

ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་།།
གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་དང་།།
དཀུ་ཟླུམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྙོངས་དང་།།
ཕྱང་ངེ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནི།། ༢༥

ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་།།
ཀུན་ནས་བལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་།།

ཡང་སྲིད་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་། ཚིག་གི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པས་གཟིགས་པ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། སློབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་།

འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་སྦགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུའི་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་འཕྱིང་བག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་རྙོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཟད་པ་རྣམ་པར་

བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱུལ་ཕྱུང་ངེ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སློབ་མ་མཐུན་པར་འཛིན་པར་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཉིད་དང་། འཁོར་ཀུན་ནས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུའི་ཆ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་ཉིད་དང་།

(བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ནི།)

ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དང་སྐྱུ་ལ་ནི།།
སྨེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་།། ༢༦

ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་།།
ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་།།
ཞལ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་དང་།།
མཆུ་ནི་བིམྦ་ལྟར་དམར་དང་།། ༢༧

ལྗགས་མཉེན་པ་དང་སྲབ་པ་དང་།།

ཐུགས་གཙང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་ཉིད་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཆོས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ལ་ནི་སྨེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཟོ་མདོག་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་ནི་

ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། མདངས་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།

ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་ཅིང་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། བསླབ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཀུན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་བ་ཉིད་དང་། ཚིག་འཇམ་པོས་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་མཉེན་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་འཐད་པ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་སྲབ་པ་ཉིད་དང་།

(བཅུ་ཚན་དྲུག་པ་ནི།)

དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་།།
གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་ཟླུམ།།
རྣོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་།། ༢༨

བྱིན་གྱིས་ཕྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་།།
མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི།།

ཆོས་འདུལ་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་པ་ཅན་གྱིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས

ལྗགས་དམར་བ་ཉིད་དང་། བསྒྲེངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། སྙན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་སྙན་ཞིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་བསྡམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་གདུལ་དཀའ་བ་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་ཉིད་དང་།

ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། མཉམ་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤངས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི།

(བཅུ་ཚན་བདུན་པ་ནི།)

སྤྱན་ཡངས་པ་དང་རྫི་མ་སྟུག།
པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་།། ༢༩

སྨིན་ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་།།
སྣུམ་དང་སྤུ་ནི་མཉམ་པ་དང་།།
ཕྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྙན་མཉམ་དང་།།
ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་།། ༣༠

ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་མ་སྟུག་པ་ཉིད་དང་། འགྲོ་བ་གཞོན་ནུ་མ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མགུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་དཀར་ནག་འབྱེས་ཤིང་པདྨའི་འདབ་མ་རངས་པ་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་ཕྱི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་ཚུགས་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་འཛམ་པོ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་མ་འཛམ་པ་ཉིད་དང་།

ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དགེ་བས་བརླན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་མ་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྱོན་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་མའི་སྤྱུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཆོག་ཏུ་གནོད་པ་བཟློག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྣན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྒྱུད་མ་ཉམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཉིད་དང་།

(བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ནི།)

དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་།།
དབྱེས་ཆེ་བ་དང་དབུ་རྒྱས་དང་།།
དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་དང་།།
སྟུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་།། ༣༧

མི་བཤོར་དྲི་ཞིམ་སྐྱེས་བུ་ཡི།།
ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་།།
དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི།།
གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ་སྟེ།།
སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད།། ༣༢

ལྷ་བས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་བཟློག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ་ཉིད་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ་ཉིད་དང་།

བསྟན་པའི་བློ་འཇམ་པོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་མ་འཁྲུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་ཚིག་མི་རྩུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་མི་བཤོར་བ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་ནི་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་དོ།།

གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ནི།

གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར།།
འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག།
མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི།།
ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད།། ༣༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་གང་གིས་དུས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སྐྱེ་རྒུའི་ཚོགས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕན་པའང་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུའམ། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་དོ།།

བཞི་པ་མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི།།
ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འདིའང་རྒྱུན་འཆད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་གང་ཞིག དེ་རྒྱུན་ཆད་

མེད་ན་དེས་བསགས་པའི་ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་ནི་ཇི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སྲིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལམ་དང་ནི།།
བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་།། ༣༤

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི།།
རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་།།
སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི།།
དོན་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་།། ༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པ་དང་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ལ་རིམ་བཞིན་དོར་བ་དང་བླང་བར་བྱ་བའི་སློ་ནས་རྟོགས་པར་མཛད་པ་དང་། སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཀྱི་དོན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་བཀོད་པ་དང་། རྗེས་ལ་རང་གི་དོན་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་གོམས་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས།།
སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་།།
བརྡ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་།།
ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་།། ༣༨

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི།།
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཟློག་པ་དང་།།

དེའི་འོག་ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཟད་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ནས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྡར་བཏགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དྲུག་པ་ལ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་།།
རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་།། ༣༧

སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་དང་།།
སངས་རྒྱས་བསྟེན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་།།
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི།།
ཚུད་མི་ཟ་དང་བདེན་མཐོང་དང་།། ༣༨

དེའི་རྗེས་ལ་ས་དགུ་པ་ལ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་

གིས་ཐོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཚད་མེད་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་བསྙེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་།།
དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི།།
རྣམ་པར་བྱང་དང་ཚོགས་དང་ནི།།
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ།། ༣༨

ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་།།
མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་གཞི་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུའི་ཚོགས་དང་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ཐ་དད་པར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་བགོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་སོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་ནི།།
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད།། ༤༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བཞིན་དུ་འདི་ཡི་ཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞེད་པས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའོ།། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་དོན་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།

མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་།།
དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་།།
དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ནི།།
དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དོན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བཅས་པས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་འདི་ནི་བསྡུས་ཚུལ་སྡུ་མ་ལས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ།།
སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་།།
ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི།།
དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ།།༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྟེ་རྒྱུ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དང་། ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཐོབ་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ནི་ནི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་དོན་ཀུན་བསྡུས་ཚུལ་སྔ་མ་ལས་གཞན་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྫོགས་ཚིག་སྨོས་པ་དང་། འགྱུར་བྱང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྫོགས་སོ།། །།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

གཉིས་པ་འགྱུར་བྱང་བསྟན་པ་ནི།

པཎྜི་ཏ་གོ་མི་འཆི་མེད་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། པཎྜི་ཏ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་

དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད་པའོ།། །།

རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་ཉིད།།
རང་བཟོས་བཅོས་སླད་མེད་པར་བཀོད་པ་ལ།།
ཉེས་བཤད་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་བྲལ་བའི་ཕྱིར།།
བློ་གྲོས་གསར་བུས་འདི་ཉིད་སྦྱོང་བར་གཅེས།།

འོན་ཀྱང་རང་ལུགས་ཟབ་གནད་རྟོགས་དགོས་ཕྱིར།།
བསྡུས་འགྲེལ་ཙམ་གྱིས་འཚོངས་ནས་མི་བཞུགས་པར།།
རྒྱས་འགྲེལ་ཉིད་ལ་སྦྱང་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས།།
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པར་མཛོད།།

ཅེས་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་དྲུག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ལས། ཤྲཱི་ནཱ་ལནྡཱ་ཡི་བཤད་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་སྐབས། ཐུན་ཁྲ་འགྲུ་སྒྲུལ་མེད་པས། རྗེ་བརྒྱུད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་འགྲེལ་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་སྙིང་ནས་དཔེ་ཁྲིད་ཕུལ་སྐབས། སློབ་ཕྲུག་ལས་དང་པོ་པ་གླེགས་བམ་མཇལ་བས་སྤྲོབས་པ་ཞུམ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཆེད། ཚིག་འགྲེལ་ཙམ་ཟུར་དུ་བཀོལ་བའི་སྐབས། སྐྱབས་རྗེ་དཔོན་སློབ་རིན་

པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ཕྱུག་བྲིས་འབད་བརྩོན་དང་རོགས་རམ་གནང་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འདིས་བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། །སླར་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༨ ལོར་ཚུང་ཟད་བསྐྱོན་འཕྲི་དང་དག་ཐེར་ཞུས་ཏེ་སྤེལ་བ་དགེའོ།། །།